

 Världen idag

Närbild

TEMA

*Kristna
friskolor*

Skolåren förberedde
Ebba Busch Thor
för yrkeslivet.

”Kristna
skolor bygger
karaktär”

LEDARE

*Syna gärna de
kristna friskolorna*

NYHET

*Kristna friskolor
bättre än rikssnittet*

JURIDIK

*Brottsligt att stoppa
kprofessionella skolor?*

INTERVJU

*Därför väljer familjen
Sundell en kristen skola*

Det här magasinet är en sektion av nyhetstidningen Världen idag.

Ansvarig utgivare:

Lukas Berggren

Redaktör: Karin Nytomt

Grafisk form: Jonas Bergkvist

Layout: Camilla Lindmark Hörlin och Julia Nordh

Omslagsfoto: Rickard L Eriksson

Tryckeri: V-TAB

© 2018

KONTAKT

Adress: Världen idag, Box 6420, 751 36 Uppsala

Tel: 018-430 40 00 (9-11, 14-16)

Mejl: kundtjanst@varldenidag.se

Hemsida: varldenidag.se

OM VÄRLDENIDAG

Världen idag är en rikstäckande och obunden nyhetstidning på kristen grund. Den startade som veckotidning i september 2001 och blev tredagarsstidning i maj 2004. Tidningen kommer ut på måndagar, onsdagar och fredagar. Och ständigt på webben.

Redan första året publicerades avslöjande artiklar som nominerades till Stora journalistpriset och vann Guldspaden. Ett signum för Världen idag är en aktiv och orädd nyhetsjournalistik tillsammans med en tydlig opinionsbildning.

Tidningen har dessutom en ambition att bedriva bibeltrogen folkbildning om kristen tro och kristet tänkande. Genom människors vittnesbörd och berättelser från församlingar är tidningen också en röst för förnyelse och väckelse inom kristenheten.

Ledarskribenter på Världen idag är **Olof Edsinger, Per Ewert, Stefan Gustavsson, Ruth Nordström, Stefan Swärd** och tidningens chefredaktör **Lukas Berggren**. Andra frekventa skribenter är bland annat **Daniel Alm, Linda Bergling, Ulf Cahn, Joakim Lundqvist, Lina Nielsen, Dan Salomonsson, Berit Simonsson, Tomas Sandell, Hans Weichbrodt** och **Paul Widén**.

Världen idag är en allkrister tidning och har läsare från en stor bredd av kyrkor, med tyngdpunkt bland frikyrkorna. Den största andelen läsare tillhör pingströrelsen. Tidningen har 900 aktieägare och ordförande i styrelsen är **Per-Olof Eurell**. **Lukas Berggren** är vd, ansvarig utgivare och chefredaktör.

Syna gärna de kristna friskolorna

Det är en ganska tröttnande debatt – den om de konfessionella skolornas rätt att existera. Såväl enskilda politiker som partier av skiftande kulörer har på senare tid flyttat fram sina positioner i kampen mot dessa skolor.

På Aftonbladet Debatt härledde nyligen (12/3) civilminister Ardalan Shekarabi (S) sin aversion mot svenska konfessionella skolor till sin egen skolgång i Iran, där en fysisk mur byggdes genom skolan för att separera flickor och pojkar. Så här skriver han om konfessionella skolor: "Själva affärsidén, oavsett trosinriktning, är ökad segregation."

Jämförelsen blir förstas absurd. Den religiösa diktaturens skolor i Iran buntas ihop med kristna friskolor i Sverige. Religion som religion, land som land, styrelseskick som styrelseskick, skola som skola. Förmågan att skilja mellan äpplen och päron är uppenbarligen obefintlig.

Och så där blir det ofta. I stället för att mäta alla skolor – oavsett huvudman – utifrån samma kriterier, får de så kallade "religiösa friskolorna" finna sig i att klumpas ihop och avfärdas gemensamt. Om en skola missköter sig drabbas alla. Om *en* muslimsk skola delar upp pojkar och flickor under *en* bussfärd, ja, då blir *alla* konfessionella skolor misstänkliggjorda.

Europakonventionen är tydlig och den som vill förbjuda skolor med konfessionell inriktning lär få problem med Europadomstolen.

Kristna friskolor behöver ingen gräddfil; de klarar sig bra ändå. Men de förtjänar att bli bedömda på samma grunder som alla andra. Granska gärna skolor med konfessionell inriktning. Pricka gärna skolor som inte sköter sig. Skapa gärna handlingsplaner för att brister ska åtgärdas. Och stäng gärna skolor som inte rättar till problem. Men – och det är ett viktigt men – granska alla skolor efter samma kriterier.

Så om det är segregation som är problemet, jämför då kristna skolor med andra skolor.

Den som gör en rättvis bedömning ska snart upptäcka att de kristna skolorna lyckas bättre med integration än andra skolor. Faktum är att kristna skolor har en högre andel elever med utländsk bakgrund. En större blandning.

Och elever med utländsk bakgrund tycks dessutom nå bättre resultat på kristna skolor än på andra skolor.

Jämför detta med skolorna i storstadsområdena. På 32 av skolorna i Stockholms kommun har minst 75 procent elever utländsk bakgrund. I sex skolor har högst 5 procent utländsk bakgrund. Segregationen är påtaglig. Ändå jämförs inte dessa skolor med de könssegregerade skolorna i Iran. Varför anklagar

inte Ardalan Shekarabi sin partikamrat – Stockholms skolborgarråd Olle Burell (S) – för att ha segregation som affärsidé?

Om det i stället är kunskaperna som är problemet, så jämför gärna de kristna skolorna med andra skolor. Fakta i saken gör nämligen gällande att elever på kristna skolor uppvisar bättre studieresultat än riksnittet. De lyfter den svenska skolan i Pisa-undersökningar.

Det måste bli ett slut på det hånfulla föraktet mot "religiösa skolor". Att klumpa ihop alla skolor med konfessionell huvudman och avfärda dem duger inte. Det är dags för ett sakligt samtal om faktiska problem i den svenska skolan. Vid en jämförelse av alla skolor – utifrån exempelvis studieresultat, segregation, studiero, värdegrundsarbete och förekomst av mobbning – skulle de kristna friskolorna klara sig utmärkt.

Att en och annan politiker har tydliga sympotom på religionsallergi är inte skäl nog att förbjuda skolor som lyckas med både inläring och integration. Då är det bättre att bota religionsallergin, genom att rösta bort religionsallergikerna.

●●●
Varför anklagar inte Ardalan Shekarabi sin partikamrat – Stockholms skolborgarråd Olle Burell (S) – för att ha segregation som affärsidé?

Lukas Berggren

Vd, chefredaktör och ansvarig utgivare

KRISTNA FRISKOLERÅDET

SWEDISH CHRISTIAN SCHOOL COUNCIL

Kristna Friskolerådet är en nationell medlemsorganisation för kristna fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Vi har i dag 86 medlemsskolor, 48 grundskolor, 32 förskolor samt 6 gymnasieskolor.

Vår offentliga röst:

- Genom ett stort internationellt nätverk samverkar vi med andra organisationer för att påverka både Sverige och andra länder att leva upp till de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter på skolområdet.
- Genom kontakter med skolmyndigheter och politiker på nationell nivå vill vi med övertygelse och kraft verka för, värna och utvidga det lagstadgade utrymmet för kristna fristående skolor.
- Som remissorgan är vi med och påverkar framtiden för svensk skola.
- I debattartiklar och seminarier utmanar vi gränser och förutfattade meningar.
- Vi vill ge en tydlig bild av vad Sveriges kristna friskolor står för och strävar mot.

Vi erbjuder stöd åt våra medlemmar:

- Rådgivning och konsultation i olika frågor, från ledning och konfessionella frågor till personalfrågor, juridik och ekonomi.
- Rektorsakademien – en gedigen utbildning för skolornas ledning – rektorer, förskolechefer och huvudmän – som komplement till den statliga rektorsutbildningen, med syfte att stärka förståelsen för vad kristen utbildning är samt öka kompetensen vad gäller möjligheter, skyldigheter och rättigheter för konfessionella skolor.

Vår årskonferens:

- Nätverkande – här finns en unik miljö för kontakter, idéutbyte, stöd och uppmuntran.
- Vi delar vår kristna gemenskap i andakter, bön och förbön.
- Vi vill stimulera våra medlemsskolor att ligga i pedagogisk framkant genom föreläsningar om de senaste forskningsrönen och aktuella skolfrågor.

Boken som förändrat debatten om konfessionell skola

Tio orsaker till att kristna skolor behövs

Sven Magnusson belyser och analyserar tio objektiva orsaker till varför kristna skolor behövs. Boken borde vara obligatorisk läsning för all personal. Den stärker den kristna identiteten hos personalen och ger argumentation i debatter och samtal.

Pris 40:- Vid beställning av minst 10 ex 35:-

Frakt tillkommer • Beställs via info@kristenfriskola.se

Kontakta oss:

www.kristenfriskola.se • info@kristenfriskola.se

Kristna friskolerådet c/o Mikaelsskolan, Ebba Brahes väg 1, 192 69 Sollentuna

Kristna skolor bättre

Resultat. Elever på kristna skolor har bättre resultat än rikssnittet. Det visar statistik för årskurs nio vårterminen 2017.

– Och det handlar inte om några ”glädjebetyg”, säger skolutvecklaren Hans Gabre, som sammanställt statistiken.

Hans Gabre Foto: Arkiv

78,6 procent av eleverna som avslutade årskurs nio på en kristen skola förra vårterminen hade uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen. Det kan jämföras med siffran för hela riket, där 74,1 procent av eleverna hade uppnått kraven.

Statistiken, som är hämtad direkt från Skolverket och sammanställd av Hans Gabre, skolutvecklare på Livets ords kristna skolor och styrelseledamot i Kristna friskolerådet, visar också att eleverna på de kristna skolorna i snitt hade högre betygspoäng än rikssnittet. Det

genomsnittliga meritvärdet, beräknat på 17 betyg, var på de kristna skolorna 234 poäng, vilket är drygt tio poäng mer än rikssnittet.

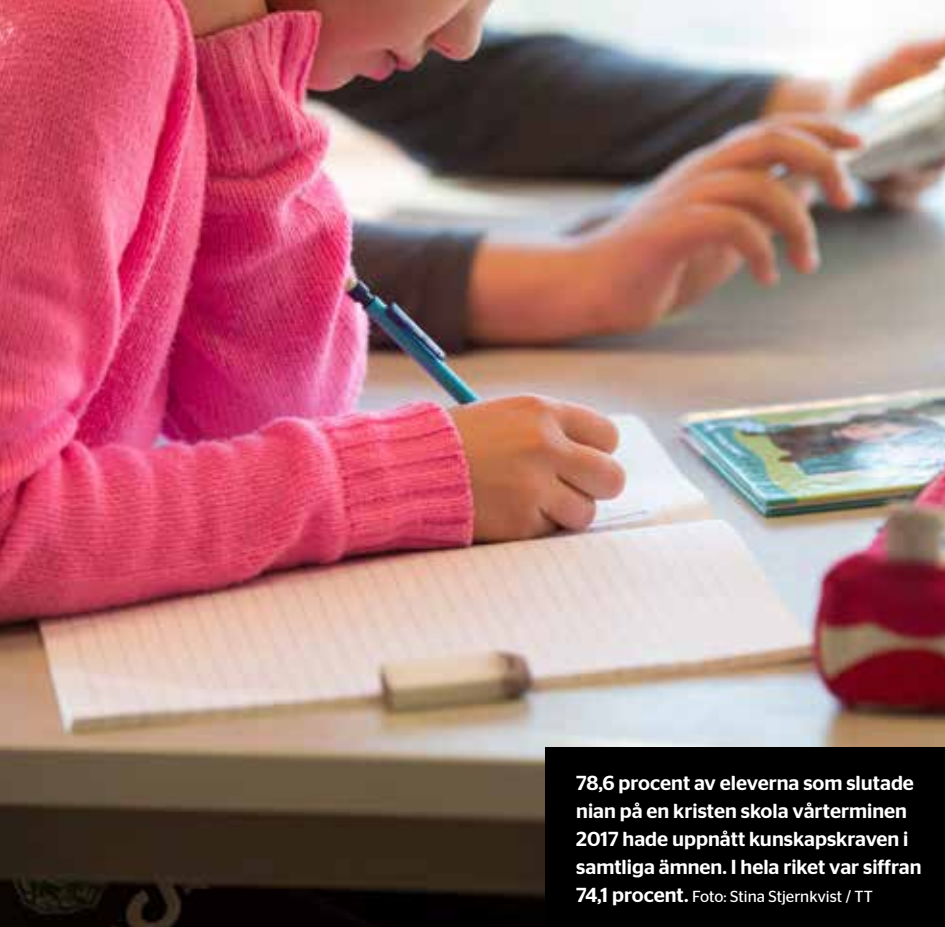
– Vi har haft på känn att det går bra för de kristna skolorna, men nu har vi det svart på vitt, säger Hans Gabre.

Han påpekar att resultatet inte beror på några ”snälla glädjebetyg”. Sammanställningen visar nämligen hur väl elevernas betyg stämmer överens med resultatet på de nationella proven. På de kristna skolorna är det en mindre andel elever som har fått ett högre betyg jämfört med de nationella proven, än vad det är på både kommunala skolor och samtliga friskolor.

Hans Gabre påpekar också att de allra minsta kristna friskolorna – där det var färre än tio elever i årskurs nio – inte räknades in i sammanställningen.

– Hade vi räknat in dessa elever hade vi fått ett ännu bättre resultat, säger han.

Att eleverna på de kristna friskolorna skulle vara en homogen grupp avvisar han bestämt.

78,6 procent av eleverna som slutade nian på en kristen skola vårterminen 2017 hade uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen. I hela riket var siffran 74,1 procent. Foto: Stina Stjernkvist / TT

än rikssnittet

– Statistiken visar att det är en högre andel elever med utländsk bakgrund på de kristna friskolorna än på övriga skolor. Och vi har ingen "elitintagning", utan välkomnar alla, säger han.

Hur det går specifikt för eleverna med utländsk bakgrund är svårt att ge något generellt svar på, eftersom endast ett fåtal av skolorna gör sådan statistik. Tittar man på de sju kristna skolor som gör det, kan man dock se att dessa elever har ett något bättre resultat än elever med utländsk bakgrund i kommunala skolor.

Detsamma gäller för de elever med utländsk bakgrund som går på andra friskolor.

Något annat som sammanställningen visar är att de kristna friskolorna har en mindre skillnad mellan pojkars och flickors betygsresultat än rikssnittet. Vårterminen 2017 hade flickorna på de kristna friskolorna i snitt 20,4 mer i betygspoäng än pojkarna. Det kan jämföras med rikssnittet, där skillnaden var 32,8 poäng.

– Det talar för att vi har en bra skolprocess även för pojkar, säger Hans Gabre.

Den större, generella gruppen friskolor (skolor med enskild huvudman) uppvisar ännu högre resultat än just de kristna om man ser till betygspoäng och andel elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen. Men Sven Magnusson, vice ordförande för Kristna friskolerådet, påpekar att en avgörande orsak är att de kristna skolorna har en lägre andel elever från högt utbildade hem, samt fler elever med utländsk bakgrund, jämfört med den större gruppen friskolor.

Just föräldrarnas utbildningsnivå brukar nämligen anses vara den viktigaste faktorn för elevers studieresultat, säger Sven Magnusson.

– Jag tror därför att man kan säga att kristna skolor har extremt goda studieresultat.

Sven Magnusson

Sara Andersson

Fakta. Topp fem

Här är de kristna friskolor som har bäst betygsresultat baserat på genomsnittlig meritpoäng i årskurs nio vårterminen 2017:

1. Mariaskolan, Malmö (282,3 poäng)
2. Hällebergsskolan, Ljungskile (276,5 poäng)
3. Mikaelsskolan, Sollentuna (274,9 poäng)
4. Fokusskolan, Nyköping (266,2 poäng)
5. Södermalmskyrkans kristna skola (262,9 poäng)

Och här är de kristna friskolor som hade flest andel elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen:

1. Fokusskolan, Nyköping (100 procent)
2. Friskolan Mosaik (95 procent)
3. Leteboskolan, Horred (92,9 procent)
4. Södermalmskyrkans kristna skola (92,5 procent)
5. Hällebergsskolan, Ljungskile (92,3 procent)

Fakta. Sammanställningen

- Statistiken är hämtad från Skolverkets databas Siris och sammanställd av Hans Gabre.
- De siffror som Gabre tittade på gällde vårterminen 2017.
- Endast de skolor som hade årskurs nio med minst tio elever i klassen undersöktes. Det gör att totalt 35 kristna friskolor finns med i statistiken.
- De skolor som hade årskurs nio, men där uppgifterna baserades på färre än tio elever, finns inte med på grund av risken att sammanställningen skulle bli utpekande – man skulle kunna räkna ut vilka enskilda personer resultaten gäller för.
- Med "elever med utländsk bakgrund" menas de elever som är födda i Sverige men har två utlandsfödda föräldrar, samt de elever som är födda utomlands men har invandrat till Sverige.

Hannaskolan i Örebro och L M Engströms gymnasium i Göteborg är två populära friskolor, med kristen grund, där kön av sökande är lång.

Foto: Jonas Adolfsson/ Arkiv och L M Engströms gymnasium

600 i kö till kristen skola

Efterfrågan. L M Engströms gymnasium i Göteborg och Hannaskolan i Örebro har två likheter: Den ena är att båda har långa köer av sökande. Den andra är att båda vilar på kristen grund.

Och i båda fallen tror ledningen att den kristna värdegrunden är en av nycklarna till skolornas framgång.

L M Engströms gymnasium i Göteborg började som gymnasium för präster i början av 1900-talet. I samband med friskolereformen på 1990-talet fick skolan namn efter en av grundarna, prosten Lars Magnus Engström, och blev en friskola med kristen profil.

I dag går här omkring 560 elever, fördelade på fyra program: ekonomi, natur, samhälle och estetisk med musikinriktning. Kön av sökande är lång och följaktligen krävs höga betyg för att komma in.

– Förra året hade vi ungefär två sökande per plats till ekonomi och naturprogrammen, säger biträdande rektor Martin Burefors.

I många fall väljer en elev som söker gym-

Martin Burefors

Mia Vallin

nasieskola först ett program, och sätter sedan upp olika skolor som alternativ i sin ansökan.

– Men vi ser att en hel del elever vill gå just på vår skola, i och med att de sökt till flera av våra program för att komma in, säger Martin Burefors.

Många av de elever som inte kommer från aktivt kristna familjer söker sig, enligt honom, till gymnasiet på grund av den uttalat kristna värdegrunden.

– När vi lyssnar på dem framgår det tydligt att det är den livsåskådning som vi står för som de vill åt, och den kristna människosynen, säger Martin Burefors.

En annan kristen friskola som inte kan bereda alla sökande plats är Hannaskolan i Örebro. Sedan starten 1987 har man gått från 13 till omkring 330 elever på skola och förskola. Sedan de senaste sju åren

står omkring 600 barn i kö, berättar rektor Mia Vallin.

– Mellan november och februari, när föräldrar letar förskola eller skola som mest intensivt, är det uppemot tio familjer i veckan som hör av sig, säger hon.

– Oavsett bakgrund är vår skola attraktiv för många. De flesta säger att de hört att det är en bra skola och att man vill att barnen ska få med sig den kristna värdegrunden.

Sedan en tid letar styrelsen efter vägar att kunna utöka skolan, med mål att på lång sikt fördubbla antalet elever. Enligt Mia Vallin är kommunen positiv till tanken.

– Man ser att vi når goda resultat och är nyfiken på vad det är som gör att vi lyckas, säger hon.

– Och jag svarar att det är vår värdegrund i kombination med vårt pedagogiska utvecklingsarbete. Det, plus att våra pedagoger drivs av målet och visionen att ge alla barn goda förutsättningar att lyckas.

– Dessutom har vi ytterligare en dimension: att vi tror på någon som är större än oss själva och som ger oss kraft i svårigheter, tillägger hon.

Eva Janzon

Visste du att...

...kristna skolor har en större överensstämmelse mellan resultaten på de nationella proven och slutbetygen, jämfört med både kommunala - och fristående skolor.

Visste du att...

...fram till 1950-talet var kyrkan ytterst ansvarig för utbildningsväsendet och samtliga kommunala skolor byggde på kristen värdegrund.

Visste du att...

...av landets samtliga grund- och gymnasieskolor är 0,9 % kristna.

Vasaskolan – Verkligt Växande

Vi vill att eleverna ska få växa i kunskap, omsorg, gemenskap, glädje, förståelse, trygghet och tilltro.

På Vasaskolan har vi bedrivit undervisning sedan 1972 och vi arbetar för en trygg och studiemotiverade miljö.
Vi finns belägna i centrala Göteborg och på så sätt har vi nära till stadens kulturella utbud till våra elever.

Vasaskolan

– Fristående kristen skola i centrala Göteborg

Är du intresserad av att få veta mer om vår skola eller kanske önskar få jobba hos oss kan du besöka oss på vår hemsida: www.vasaskolan.net

Leksands friskola Banérskolan

Mindre klasser, F-9,
i genuin trygg byskolemiljö
Engagerade lärare
Stort elevdeltagande
Hemlagad, närproducerad mat
Klassisk kristen skolprofil

*Ett mycket
bra alternativ!*

www.banerskolan.se

Ett kristet skolalternativ

Stefanskolan är en fristående kristen grundskola för dig som vill ge ditt barn en trygg skolgång med stabil god grund byggd på kristna värderingar.

Skolan finns i Bromma, västra Stockholm, i ett lummigt villaområde med härlig atmosfär och goda kommunikationer.
Stefanskolan har klasser för hela grundskolan, fr.o.m. förskoleklass t.o.m. årskurs 9 samt ett fritidshem i skolans lokaler.

Tag gärna kontakt med oss för mer information
eller besök vår hemsida på www.stefanskolan.se

Stefanskolan
Ett kristet alternativ sedan 1979!

Tegnebyvägen 30-32, 168 55 Bromma • 08-618 18 26 • info@stefanskolan.se • facebook.com/stefanskolan.se

Svensk skola och kristen tro

1085 Nordens första skola grundas i Lund av Augustinerorden.

1200-1400 Katedral- och stadsskolor börjar grundas i Sverige.

1571 1571 års kyrkoordning ålägger städernas borgerskap att inrätta skrivskolor, räkneskolor, hantverks- och handelsskolor för både pojkar och flickor. Kristendomskunskap blir centralt ämne i undervisningen.

1612 Tyska skolan i Stockholm får kungligt privilegium och blir Sveriges första friskola.

1640-talet De första husförhörlängderna upprättas, vilka möjliggör uppföljning av läskunnigheten. I Leksand var 84 procent av männen och 78 procent av kvinnorna läskunniga, 1660-69.

1786 Herrnhutarna grundar Societetskolan i Göteborg för döttrar, en kristen friskola och den första flickskolan i Sverige.

Historia. Den första svenska skolan var en skola på kristen grund, startad i Lund 1085. Allt sedan dess har svensk skolhistoria varit intimt förknippad med kristen tro. I den här tidslinjen kan du följa skolans utveckling, i relation till kristen tro, under 1 000 år.

1919 1919 års undervisningsplan klubbas av riksdagen, där Lilla katekesen inte längre finns kvar. Kristendomsundervisningen ska dock vara bibelcentrerad med koncentration på bergspredikans etik. [Undervisningen mister sin direkta koppling till kyrkans konfirmationsläsning - ett beslut som är ett uttryck för en bred kompromiss, eftersom det innebär att det socialdemokratiska kravet på en "neutral religionsundervisning" fick överges.]

1946 Riksdagen tillsätter en skolkommision under ledning av Stellan Arvidsson (1902-97), som är starkt involverad i Förbundet Sverige-DDR (ordförande 1969-87) och en profilerad ateist, som introducerar ateistiska idéer i skolkommisionen.

1951 1951 års religionsfrihetslag leder till att Svenska kyrkans samband med staten börjar ifrågasättas på skolans område.

1842 Folkskolan inrättas och den svenska folkundervisningen får sitt slutliga genombrott. Det innebär en kulmination av kyrkans undervisningsansvar, för kyrkan fick ansvaret för dess praktiska genomförande. Faktum var att hälften av alla socknar redan hade skola.

1889 Socialdemokratiska arbetarpartiet bildas. I partiprogrammet 1897 anges partiets inriktning i relation till kyrkan:

- Religionen förklaras för privatsak
- Statskyrkans och kyrkobudgetens avskaffande
- Skolans skiljande från kyrkan

1958 I 1958 års skolstyrelselag avskaffas prästernas representation i den lokala skolstyrelsen. Domkapitlet upphör som regional skolmyndighet och ersätts av länskolnämnder, och biskopens roll som eforus, "tillsyningsman" över gymnasieskolan, avförs.

1963 En gymnasieutredning lägger förslag att kristendomsämnet ska omvandlas till "religionskunskap". På hösten möts kristna företrädare och antar en resolution som betonar den kristna tron och kyrkans betydelse för Västerlandets kultur och samhälle, att skolämnet även i fortsättningen bör vara kristendomskunskap. Samkristna skolnämnden organiserar en namninsamling, som pågår i 2,5 månader; 2 134 513 underskrifter samlas in. Den kristna opinionens påverkan på regeringens proposition blir dock begränsad. Kristendomskunskapen avskaffas och ersätts av ett religionskunskapsämne (3 veckotimmar) på gymnasiet samtliga linjer.

Undervisning 1962. Foto: Herman Romminge / TT

1969 I 1969 års läroplan avskaffas kristendomsämnet även i grundskolan och ersätts av religionskunskap.

1992 Friskolereformen gör det ekonomiskt möjligt för andra än kommuner att driva skolor. Samtidigt införs det fria skolalet, som ger föräldrar och elever rätt att välja skola. (2015/2016 utgjorde eleverna i friskolorna 25,9 procent av gymnasieeleverna och 14,8 procent av grundskoleeleverna i landet.)

1994 Lpo 1994/Lpf 1994 inför ett nytt värdegrundsbegrepp med kristen etik, samtidigt som skolan förklaras vara icke-konfessionell.

2016 Av 900 tillfrågade kommunala skolor firar 52 procent skolavslutning i kyrkan (på landsbygden: tre av fyra kommunala skolor). På våren beslutar en riksdagsmajoritet att kommunala skolors skolavslutningar ska få firas i kyrkan och med vissa religiösa inslag. I utskottets betänkande redogörs för ett undantag från den "icke-konfessionella undervisningen i skolan". Deltagandet ska dock vara frivilligt.

Skolavslutning i Litslena kyrka 2008. Foto: Mons Brumhus / TT

Betelskolan – framtidens skola med hjärtat på rätta stället

Betelskolan hittar ni på vackra Hönö i Göteborgs norra skärgård. Här har vi närheten till saltstänkta klippor och mysiga vikar. En perfekt miljö för våra elever att utvecklas i.

I vår skola går det just nu 128 elever från F-klass till åk 9 men vi ökar ständigt vilket gör att vi söker fler kollegor. Allt från speciallärare till ämneslärare.

Skolan har i år påbörjat en digitalisering vilket innebär att alla elever från åk 6 har en egen dator och personalen genomgår en utbildning i programmering och hur man använder datorn i undervisningen.

Vill du arbeta hos oss? Maila då vår rektor Ingrid.
Mer information och kontaktuppgifter hittar du på www.betelskolan.nu

Betelskolan, Lindblomsv. 21, 475 42 Hönö

pauliskolan

den lilla skolan med det stora hjärtat

Vi söker

FÖRSKOLLÄRARE 75-100%

BARNSKÖTARE 75-100%

MA/SV/ENG/BILD/SLÖJD/NO 1-6 OCH 7-9

Förskola • Grundskola • Fritidshem på kristen grund

**Pauliskolan växer,
bygger ut och har
plats till fler elever f-9**

Norra Hunnetorpsvägen 115, 256 65 Helsingborg

042-16 02 60, info@pauliskolan.se

thomas.wallin@pauliskolan.se

www.pauliskolan.se

Kunskap • Trygghet • Varje elevs unika värde

VÄSTERÅS Pilträdsskolan

Förskola och skola med kristen värdegrund

www.piltradsskolan.se • www.piltradetsforskola.se

Sifo: Svensken stöder kristna inslag i skolan

Folkopinion. Tvärtemot vad många verkar tro finns det ett starkt stöd bland svenska folket för kristna friskolor, framför allt bland yngre svenskar, som även är mer positiva än äldre till att skolorna ska få ordna frivilliga andakter. Det framgår av olika undersökningar.

”Tycker du att kristna friskolor, som till exempel en katolsk grundskola, förskolor drivna av Svenska kyrkan eller frikyrkor, ska få fortsätta att anordna frivilliga andakter för sina elever eller tycker du inte det?”

Så löd en fråga som tidningen Dagen gett Sifo i uppdrag att ställa till tusen slumpvis utvalda svenskar förra året.

Drygt hälften, 57 procent, svarade att kristna friskolor bör få fortsätta med andakter, medan 32 procent svarade att andakter bör förbjudas och 11 procent var tveksamma. Allra mest positiva var personer mellan 15 och 29 år, skriver Dagen. Bland dem ansåg 62 procent att kristna friskolor bör få fortsätta med frivilliga andakter.

Mest negativa är personer över 65 år. Här säger 38 procent nej till andakter, medan en majoritet, 51 procent, ändå vill tillåta andakter i skolorna.

Magnus Hagevi, forskare vid Linnéuniversitetet, känner igen mönstret från de undersökningar han gjort genom Surveyinstitutet.

– Jag har inte sett på religiösa aktiviteter under skolgången, utan undersökt om människor är för eller emot religiösa friskolor. Och då finns det ett samband, att yngre medborgare är mer positiva än äldre, säger han till Världen idag.

– De som är mest emot kristna eller religiösa friskolor är 50 år eller äldre, medan det bland dem som är något närmare skolåldern själva, under 30, är betydligt färre som är för ett förbud för religiösa friskolor.

I den undersökning han refererar till, Survey 2014, fick svarspersonerna ta ställning till förslaget ”Förbjud alla religiösa friskolor” genom att svara ”mycket bra”, ”ganska bra”, ”varken bra eller

57 procent av svenska folket anser att kristna friskolor ska få fortsätta med andakter, enligt Sifo. Foto: Berit Roald / NTB scanpix / TT

●●●
Jag tror den här frågan är viktigare bland vissa partier än bland väljarna.

Magnus Hagevi, forskare vid Linnéuniversitetet

Visste du att...

...landets första skola startades år 1085 och den var kristen. Sverige har alltså haft kristna skolor i nästan tusen år.

dåligt”, ”ganska dåligt” eller ”mycket dåligt”.

Överlag var det fler som tyckte att ett förbud mot religiösa friskolor var mycket eller ganska bra (42 procent), medan 27 procent tyckte att förslaget var mycket eller ganska dåligt.

– Jag tror att det som driver den negativa synen på religiösa friskolor inte primärt är viljan till religionsfrihet, utan en bakomliggande kritik av religion över huvud taget. De personer som tycker illa om religion vill också förbjuda religiösa friskolor, säger Magnus Hagevi.

Även om de konfessionella friskolornas vara eller inte vara kommit i fokus genom Socialdemokraternas och Liberalernas omsvängning i frågan på senare år, bedömer Magnus Hagevi inte att den är central för väljarna.

– Jag tror den här frågan är viktigare bland vissa partier än bland väljarna, säger han, och påpekar samtidigt att skola och religion är ett klassiskt politiskt konfliktområde.

– Kristdemokraterna uppstod ur protesten mot slopad kristendomsundervisning.

Eva Janzon

Väx upp i Umeå!

Vi har platser kvar
inför läsåret 2018-19

Förskolan Löftet, 1-5 år

Vi söker förskollärare, fritidspedagog och lärare inför hösten 2018

HANNASKOLAN

ETT KRISTET ALTERNATIV

Välkommen till

• Utbildning i en trygg och lugn atmosfär

• Skola från förskoleklass till årkurs 9

• Vi driver även förskola för barn 1-5 år

Öppen
för alla!

Musikprofil

Kontakta oss, för mer information och ansökningshandlingar: 0660-517 26 | www.broskolan.se

STARTA KRISTEN SKOLA!

Vilken glädje, vilken frihet och vilket arbete!

Vilken **GLÄDJE** det är att ta fullt ansvar för en helhet. Vilken **FRIHET** att få leva ut kristen tanke, tal och gärning. Vilket **ARBETE** att få vara med och reformera en liten del av Sveriges utbildningsväsende.

DET ÄR NU läge för kyrkor över hela landet att ta nya initiativ – och skapa genuint kristna och öppna utbildningsmiljöer. För trygghetens skull.

STIFTELSEN FÖRSAMLINGEN AGAPE driver tillsammans med andra lokala församlingar flera skolor och förskolor med kristen värdegrund på respektive ort.

Vi söker för NORRKÖPING

Lärare (låg, mellan och hög)

Lärare till SVA, hemkunskap och musik

Fritidspedagog

Vi söker för NYKÖPING

Lärare i Sv/SO

Fritidspedagog

Pedagoger till förskolan

Vi söker för FLEN

Språklärare 6-9

Bild, textil och hemkunskap

Klasslärare 2-3

NORRKÖPING

Johannesskolan

www.johannesskolan.se

Vindruvans Förskola

www.vindruvan.net

NYKÖPING

Fokusskolan

www.fokusskolan.se

Ekenbergss Förskola

www.fokusskolan.se/ekensbergs-forskola

FLEN

Flens Kristna Skola

www.flenskristnaskola.se

Duvans Förskola

www.duvaniflen.se

STIFTELSEN FÖRSAMLINGEN AGAPE

Folkborgsvägen 19, 603 80 Norrköping. Tel: 011-12 44 55 eller 011-16 44 55. Web: www.agape.se/utbildning

Att förbjuda kristna skolor kan vara brott

Lagtolkning. De konfessionella friskolorna är fast förankrade i lag och internationella konventioner, och alla försök att förbjuda dem är dömda att misslyckas. Det menar forskaren Viktor Aldrin och juristen Jörgen Olson.

Sverige skulle fällas i Europadomstolen om man försökte förbjuda friskolor att erbjuda sina elever frivilliga konfessionella inslag. Den bedömningen gör Jörgen Olson som är advokat och ordförande i stiftelsen bakom den kristna friskolan Leteboskolan i Horred i Västra Götaland.

– Socialdemokraterna med Ingvar Carlsson som statsminister insåg att det bara fanns ett alternativ när vi biträdde konventionstexten 1995, och det var att godkänna skolor som startas för att föräldrar vill utöva de rättigheter som stadgas där, säger han.

Att säga att föräldrar skulle kunna utöva sina rättigheter genom att undervisa barnen enligt sin religiösa övertygelse hemma duger inte, menar Jörgen Olson.

– Då har man gjort en alltför snäv tolkning av stadgarna, som explicit talar om den undervisning som anordnas av staten. I ett läge med skolplikt går det inte att skilja ut det här och säga: ”Religion, det kan ni ägna er åt på kvällar eller helger”.

Även teologie doktor Viktor Aldrin, som forskar om samspelet mellan teologi och pedagogik vid Högskolan i Borås, menar att de politiker som vill stoppa landets cirka 70 konfessionella friskolor är ute i ogjort väder.

– Man kan skrika högt om förbud för att vinna poäng, men Sverige är hårt bun-

det av konventioner, säger han.

– Jag är väldigt glad att det finns så skyddande lagstiftning för religiösa minoriteter, för det är rätt mörkt just nu för religionsfriheten.

Den svenska staten har aldrig varit förtjust i tanken på att tillåta fristående skolor på konfessionell grund, förklarar han. Men statens skyldighet att säkerställa familjens religiösa praktik även inom utbildning har starkt stöd i internationella konventioner, vilket i Sveriges fall innebär att man etablerat friskolor för att lösa detta.

– På 60-talet ändrade man läroplanen och gick från att undervisa i kristendoms-kunskap till att undervisa i religions-kunskap. I samband med det skrev Sverige under Romfördraget, som blev Europakonventionen. Sammantaget såg sig Sverige nödgat att öppna för att olika minoriteter, såsom den judiska, kunde etablera konfessionella skolor, säger Viktor Aldrin.

Fram till friskolereformen 1991 fanns det ingen skolform för de konfessionella skolor som ändå fanns, såsom S:t Eriks katolska skola, Livets ords skola och den judiska Hillelskolan.

– Friskolereformen drevs mest av tanken på att öppna för den fria marknaden, menar Aldrin.

På Kristdemokraternas initia-

Sverige skulle fällas i Europadomstolen om man försökte stoppa de konfessionella friskolorna. Det menar juristen Jörgen Olson och teologie doktor Viktor Aldrin. Foto: Istockphoto

tiv infördes den mening i läroplanen 1994, som även finns med i läroplanen från 2011, nämligen att skolan ska förmedla vissa värden ”i överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism”.

– I samband med riksdagsdebatten när läroplanen skulle införas, kom man fram till att det också måste stå att undervisningen ska vara icke-konfessionell, som ett slags neutralisering av det

Viktor Aldrin

kristna, fortsätter Aldrin.

– Det blev också viktigt mot bakgrund av att Sverige med sitt inträde i EU 1995 måste upphöja Europakonventionen till lag.

Då kunde Sverige inte heller fortsätta att reservera sig, så som man gjort 1952, mot artikel 2 i konventionens tilläggsprotokoll från Paris 1952:

”Vid utövandet av den verksamhet som staten kan ta på sig i fråga om utbildning och undervisning ska staten respektera föräldrars rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa och filosofiska övertygelse.”
Uppdelningen i undervisning och

utbildning, där den kunskapsinriktade undervisningen alltid ska vara icke-konfessionell också i friskolor, slogs fast i skollagen 2010.

– I och med att Sverige har ett system för religionsundervisning som är tvingande och som gäller alla elever, så är tolkningen av Europakonventionen att det måste finnas möjlighet för föräldrar att välja en skola med konfessionell utbildning, säger Viktor Aldrin.

– Sverige har ju heller inte hemskole-systemet, där man kunnat säkra upp det här kravet i konventionstexten.

Viktor Aldrin hänvisar till forskningen av Karin Kittelmann Flensner (se sid

37), som visar att det är ateismen som är norm i religionsundervisningen på svenska gymnasier.

– Att religiösa i realiteten förtrycks i skolan stöds också av annan forskning. Så, skyddar vårt ”neutrala” system de minoriteter som Europakonventionen ska stärka? I praktiken är svaret nej, säger han.

I det läget menar han att en konfessionell friskola kan ge vissa elever bättre förutsättningar att ta till sig delar av undervisningen.

– I en vanlig skola tvingas eleven in i en ganska extrem position och upplever att man måste försvara sig hela tiden. Det behöver man inte i en konfessionell skola,

Foto: iStockphoto

och då kan det faktiskt öppna för större tolerans och nyfikenhet.

Viktor Aldrin tror att ropen mot förbud av konfessionella friskolor i grunden stammar ur en oro för muslimer och islamiska värderingar, som man upplever går på tvärs med idealen om jämlikhet och tolerans för sexuella minoriteter.

– Staten har en viss uppfattning om vad ”god” religion är, och den ska helst tvingas fram. I det läget är man orolig över friskolorna som man upplever motverkar detta, säger han

– Men jag skulle säga att den här ambitionen att förbjuda allt man ogillar inte kommer att gå igenom. När det gäller konfessionella friskolor betyder det att Sverige inte skulle kunna ha kvar Europakonventionen som lag, och alltså måste lämna EU.

Liksom Viktor Aldrin påpekar Jörgen Olsson att Europakonventionen tillkom för att skydda minoriteter, individer och familjer gentemot staten, som i Sverige är van vid att diktera villkoren för både skola och religiösa samfund.

– Vissa företrädare för politiska partier och myndigheter har låst sig vid att religion är något farligt som barn måste skyddas från. Där är man beredd att gå väldigt långt, utan insikt om att Sverige inte lever som en ö längre utan har åtagit sig vissa förpliktelser, säger Jörgen Olsson.

– Jag är övertygad om att andra EU-länder skulle höja på båda ögonbrynen om Sverige skulle inskränka den här rättigheten. Ett sådant beslut skulle genast hamna i Europadomstolen, och jag hyser inte den minsta tvekan om att vad resultatet skulle bli: Sverige skulle fällas.

Eva Janzon

Fakta. Konventionerna som stöder konfessionella friskolor

● FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

FN:s universella deklaration om de mänskliga rättigheterna från 1948 utgör grunden för de senare, folkrättsligt bindande, konventionerna.

I deklarationens artikel 18, som behandlar rätten till religionsfrihet, sägs att denna rätt innefattar att ”ensam eller i gemenskap med andra, offentligen eller enskilt, utöva sin religion eller trosuppfattning genom undervisning, andaktsutövning, gudstjänst och religiösa sedvänjor”.

Artikel 26 slår fast att var och en har rätt till utbildning, och i dess punkt 3 står det att, ”Rätten att välja utbildning för barnen tillkommer i första hand deras föräldrar”.

● Europakonventionen

Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna antogs av Europarådets statar i Rom 1950, med det uttalade syftet att omsätta FN:s deklaration i juridisk verklighet. Den inkorporerades i svensk lag 1995, genom ett stadgande i Regeringsformen RF, 2 kap 23 §, som säger att svensk lag ej får stå i strid med Europakonventionen.

I Europakonventionens artikel 9, om religionsfriheten, återspeglas vad som sagts i FN:s deklaration om att undervisningen innefattas i begreppet religionsutövning.

Dessutom slår staterna fast följande, i artikel 2 i konventionens tilläggsprotokoll från Paris 1952: ”Ingen får förvägras rätten till undervisning. Vid utövandet av den verksamhet som staten kan ta på sig i fråga om utbildning och undervisning ska staten respektera föräldrars rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa och filosofiska övertygelse.”

Denna artikel reserverade sig Sverige emot när man först antog konventionen, men reservationen upphävdes i samband med inkorporationen av konventionen i svensk lag och det svenska friskolesystemets upprättande, på 90-talet.

● FN:s bindande konventioner från 1966

1966 antog FN två folkrättsligt bindande konventioner, om medborgerliga och politiska rättigheter, och om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. I den förstnämnda stadgas i artikel 18, punkt 4, att ”Konventionsstaterna förbinder sig att respektera föräldrars, och i förekommande fall vårdnadshavares, frihet att tillförsäkra sina barn en utbildning som står i överensstämmelse med deras egna religiösa och moraliska övertygelser.”

I konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter återspeglas detta, med följande förtydligande i artikel 13, punkterna 3 och 4: ”Konventionsstaterna förbinder sig att respektera föräldrars, och i förekommande fall vårdnadshavares, frihet att för sina barn välja skolor, andra än dem som upprättats av de offentliga myndigheterna, som överensstämmer med de utbildningsmässiga minimikrav som kan utformas eller godkännas av staten, och försäkra sig om en utbildning av deras barn i enlighet med deras religiösa och moraliska övertygelser.”

● FN:s konvention om barnets rättigheter från 1989

Barnkonventionen upprepar och bekräftar föräldrars rättigheter visavi staten, inklusive rätten att etablera och driva fristående skolor, med fokus på barnets rättigheter. Artikel 14, punkt 1, erkänner barnens rätt till religionsfrihet: ”Konventionsstaterna ska respektera barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet.”

I artikel 14 erkänns föräldrars rätt att ge sina barn vägledning vid utövandet av denna tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet: ”Konventionsstaterna ska respektera föräldrarnas och, i förekommande fall, vårdnadshavarnas, rättigheter och skyldigheter att på ett sätt som är förenligt med barnets fortlöpande utveckling ge barnet vägledning då det utövar sin rätt.”

Vad avser fristående skolor tydliggör Barnkonventionen i artikel 29, punkt 2, att inget i den artikeln ”får tolkas så att det medför inskränkning i den enskildes eller organisationers rätt att inrätta och driva utbildningsanstalter, dock alltid under förutsättning att de i punkt 1 i denna artikel uppställda principerna iakttas och att kraven uppfylls på att undervisningen vid dessa anstalter står i överensstämmelse med vad som från statens sida angivits som minimistandard.”

Källa: Lars F Eklund, tidskriften Signum nr 8, 2007

Svensk "utbildningsfrihet" medioker

Rankning. Debatten om konfessionella skolors vara eller icke vara, liksom förbudet mot hemundervisning, är något av det som skiljer ut Sverige från jämförbara länder i fråga om rätten till utbildning.

Det visar en rapport från 2016, och som i april 2018 utkommer i ny upplaga.

Det handlar om "Freedom of Education index", som rankar 136 länder utifrån en rad indikatorer som mäter graden av frihet till utbildning, framför allt möjligheten att starta och driva vad man kallar icke-offentliga skolor, liksom graden av statligt stöd till dessa skolor.

Även möjligheten till hemundervisning ger poäng, eftersom det anses spegla statens tillit till föräldrar och respekt för deras rätt att ge sina barn en undervisning utifrån pedagogisk, filosofisk eller religiös övertygelse.

Sverige är det enda landet i norra Europa där man diskuterar konfessionella skolors vara eller icke vara. Det visar undersökningen "Freedom of Education index". Foto: Jessica

Gow / TT

De länder som kom högst upp på 2016 års lista var Irland, Nederländerna, Belgien och Malta; med Saudiarabien, Kuba, Libyen och Gambia i botten.

Bland de första tio återfanns nio EU-länder, däribland Danmark och Finland. Sverige hamnade under EU-genomsnittet, på 32:a plats.

– Vad vi till exempel ser är att många andra EU-länder ger mer statligt stöd åt icke-offentliga skolor än vad Sverige gör, sade Ignasi Grau från organisationen Oidel, som genomfört undersökningen tillsammans med stiftelsen Novae Terrae, vid presentationen i Sverige hösten 2016.

I rapporten noterade man också att Sverige är det enda landet i norra Europa där man diskuterar konfessionella skolors vara eller icke vara – en debatt som återfinns i södra Europa och då utgår från en situation med många katolska skolor.

Eva Janzon

HYR ETT FÖRRÅD!

Behöver du en plats att förvara saker under längre eller kortare tid?

Vi hyr ut uppvärmda förråd i Dalsjöfors. Storlekar 4–30 m²

Vi hyr även ut lokaler, lager och kontor

 **DALSJÖFORS
FÖRETAGSPARK**

Telefon: 033-722 42 00

www.dalsjofors.nu

Så ser man på kristna

”En kristen skola måste kunna visa att den kristna profilen får genomslag i samtliga skolämnen, annars förlorar den sitt tillstånd.”

Norge

● Traditionellt har endast friskolor som erbjuder ett religiöst eller pedagogiskt alternativ fått starta. De senaste åren har det blivit möjligt att starta friskolor också utifrån andra profiler, men inte i vinstsyfte.

● Skolor får tillstånd att starta om inte kommunen visar att en etablering skulle få allvarliga negativa konsekvenser för den kommunala skolan.

4

Så många procent av grundskoleeleverna går i fristående skolor.

● Knappt 4 procent av grundskoleeleverna går i fristående skolor, de flesta av dem i kristna skolor.

● Friskolor måste antingen följa den statliga läroplanen eller ha en läroplan som ger likvärdig utbildning.

● En kristen skola måste kunna visa att den kristna profilen får genomslag i samtliga skolämnen, annars förlorar den sitt tillstånd.

Foto: istockphoto

Nederländerna

● Fristående skolor finansieras av staten.

● Skolorna har mycket stor frihet att låta sin profil genomskära verksamheten.

● Staten har endast vissa grundläggande krav på skolverksamheten.

● Nästan 70 procent av eleverna går i fristående skolor; de flesta av dessa skolor är kristna.

● De kristna skolorna har genomgående mycket gott rykte.

”Nästan 70 procent av eleverna går i fristående skolor; de flesta av dessa skolor är kristna.”

skolor ute i Europa

”Om en kristen skola inte kan visa att den kristna profilen genomsyrar hela verksamheten, mister den sitt tillstånd.

Tyskland

- Den tyska grundlagen garanterar rätten att grunda konfessionella skolor.
- Grundtanken i lagstiftningen är att den som är trygg i sin egen identitet/kultur kommer att respektera andra.
- Erfarenheten från nazismen visar på vikten av att staten inte kan använda religionsämnet för sin egen ideologi. I offentliga skolor är religionsundervisningen därför uppdelad, utifrån religion:
  - Präster, imamer och rabbiner undervisar sina egna grupper.
  - Som alternativ finns också en icke-konfessionell etikundervisning.

9

Så många procent av skoleleverna går i fristående skolor.

- 9 procent av eleverna går i fristående skolor; de allra flesta av dessa är kristna.
  - De flesta fristående skolor finansieras av staten och följer helt den statliga läroplanen.
  - Skolor med alternativ läroplan har mycket stor frihet att utforma utbildningen; endast grundläggande statliga krav måste efterföljas. Dessa skolor får inte full kostnadstäckning från staten (villkoren varierar dessutom mellan olika delstater).
- Religiösa skolor har statens krav på sig att vara ett alternativ - om en kristen skola inte kan visa att den kristna profilen genomsyrar hela verksamheten, mister den sitt tillstånd.

”Statliga skolor saknar helt religionsundervisning och är mycket präglade av en hårdför sekularism.”

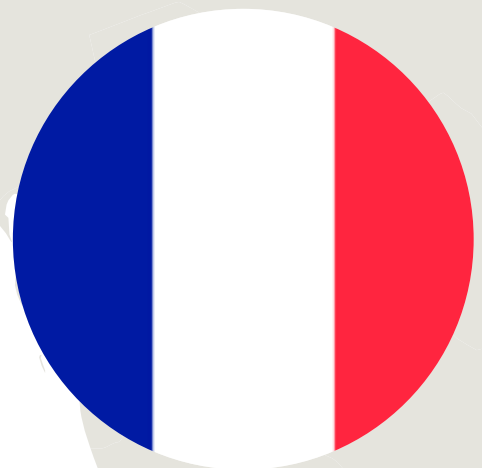
Frankrike

- Statliga skolor saknar helt religionsundervisning och är mycket präglade av en hårdför sekularism, kallad *laïcité*:
  - Lärarstudenter måste klara ett test för att visa att de har tillräcklig kunskap om sekularismen.
  - Alla elever och föräldrar måste underteckna en särskild *laïcité*-stadga.
- Knappt 20 procent av eleverna går i friskolor.
  - 80 procent av friskolorna är katolska skolor, som är inord-

20

Så många procent av skoleleverna går i fristående skolor.

- nade i det statliga utbildningssystemet och måste följa den statliga läroplanen.
  - Friskolor med alternativ läroplan får inga statliga bidrag utan är beroende av elevavgifter.
- Mycket tyder på att de kristna skolorna lyckas betydligt bättre än de statliga med att integrera muslimska elever.
- President Macron har gjort uttalanden som tyder på att det framöver kan bli en större mångfald på skolområdet.

”Friskolereformen förutsättning för

Argument. Lars Brandström för Kristna friskolerådet bemöter här några av de vanligaste påståendena och fördomarna emot kristna friskolor.

Det är friskolornas fel att det går dåligt för den svenska skolan. Friskolereformen har slitit isär skolsystemet.

Falskt. Friskolereformen är en förutsättning för mångfalden i svensk skola, vilken är viktig för att olika delar av samhället ska få utrymme. Det är en oroväckande tanke med ett samhälle som inte tillåter olikheter.

Likvärdigheten i svensk skola är viktig, men det är ett kvalitativt mått och handlar inte om likriktning. Barn har olika lärostilar och behöver få möjlighet att söka sig till en skola som motsvarar det just det barnet behöver. Utan mångfald går denna likvärdighet förlorad.

Friskolorna utarmar de kommunala skolorna. De tar bara de bästa eleverna, och därför har de så goda resultat.

Vi utarmar inte, men vi utmanar de kommunala skolorna genom att vara alternativ och vara riktigt bra skolor. Det senaste året har ett stort antal av de kristna friskolorna gått igenom Skolinspektionens tillsyn utan några anmärkningar.

Men det är falskt att vi bara tar de bästa eleverna. Det är inte vi som väljer ut vilka elever vi får, utan föräldrar som väljer för sina barn. Antagningen är sedan strikt reglerad i antagningsordningen och det går inte att plocka ut ”de bästa eleverna”. Snarare är det så att

de kristna fristående skolorna får, och har, väldigt många elever med särskilda behov. Det är heller inte sällsynt att kommunen själv agerar så att barn med särskilda behov söker sig till oss.

Alla i en kristen skola måste vara med på bön. Det går inte att garantera att de konfessionella inslagen verkligen är frivilliga.

Vi har haft flera möten med den högsta juridiska ledningen på Skolinspektionen för att säkerställa en samsyn om vad konfessionella inslag innebär och hur vi ska hantera frivilligheten.

Enligt bland annat FN:s Barnkonvention är det föräldrarna som är ansvariga för barnets uppfostran och utveckling. Samhällets roll är att stödja föräldrarna i denna uppgift. Just därför reglerar en rad internationella konventioner att det måste finnas alternativa skolor, såsom de kristna.

Det är föräldrarna som enligt konventionerna bestämmer över barnets val till dess det fyller 18 år, men man ska tillmäta barnets egen vilja i ökad vikt i takt med

Foto: istockphoto

n är en mångfalden”

ålder och mognad. Denna balans är viktig att skolan och föräldrarna gemensamt hanterar. Regelverket för svensk skola säger att det är naturligt att alla elever kan vara närvarande vid korta konfessionella inslag, såsom till exempel en bön som avslutar en morgonsamling, men att ett aktivt deltagande alltid ska vara frivilligt.

På en kristen skola går bara kristna. Barn i konfessionella skolor blir isolerade och träffar inte barn med annan bakgrund. Skolorna bidrar därmed till segregering.

Detta var troligen sant under de kristna skolornas pionjärtid, men så är det inte längre. Orsaker till att familjer i dag väljer kristna skolor är, utöver att de sympatiserar med den kristna värdegrunden, skolornas höga kvalitet och goda arbetsmiljö.

De senaste åren har vi på de kristna skolorna sett en tillströmning av elever från familjer med annan religion, och även från uttalat ateistiska hem. Familjerna motiverar sitt val med att den krist-

na skolan bemöter alla, oavsett livsåskådning, med respekt – något de saknat på tidigare skolor.

Vid flera av de kristna skolorna och förskolorna är de aktivt kristna familjerna i minoritet, så det är snarare så att vi starkt bidrar till integrationen i samhället. Våra skolor är fyllda av barn med olika etniciteter, språk, kulturer och religioner.

Integration är inte detsamma som att alla ska vara lika. Snarare innebär det att vi som olika kan samexistera och samverka i vårt samhälle, som blir starkare av solidariska olikheter. Forskare konstaterar att den som är trygg i sin egen tradition/religion, blir mer tolerant mot andra traditioner/religioner.

Kristna skolor lär ut ett ovetenskapligt sätt att se på världen, till exempel skapelsetro.

Kristna friskolerådet menar att begreppet konfessionella skolor bör skrotas och ersättas med att alla skolor ska vara allsidiga, sakliga och visa respekt för individers integritet.

En allsidig belysning av skapelsens till-

blivelse handlar mer om *varför* än om *hur*. Skapelseläran i 1 Moseboken med olika tolkningar är en av alla uppfattningar om hur världen skapades och borde ha rätt att bli belyst i en allsidig svensk skola utan att man slår fast att den är sann, metaforisk eller falsk. Den naturvetenskapliga modellen är dock vad som gäller i läroplanen och det respekterar de kristna skolorna.

På en kristen skola får man ingen allsidig undervisning om sex och samlevnad, och man ser ner på homosexuella och andra hbtq-personer.

Vi har snarare tagit ledarrollen vad gäller sex- och samlevnadsundervisningen genom att medverka till att ett nytt undervisningsmaterial har tagits fram som alternativ till det kritiserade RFSU-materialet, som varit allenarådande.

Alla barn är välkomna på våra skolor, oavsett ras, etnicitet, religion eller sexuell läggning. Alla är evighetsvarelser som bemöts med största hänsyn till den personliga integriteten.

Eva Janzon

Välkommen till Ansgargymnasiet
– gymnasiet med hög kvalitet
på kristen grund!

Våra program:

- Naturvetenskapsprogrammet
  - Samhällsvetenskapsprogrammet
  - Estetiska programmet
  - Teknikprogrammet
  - Ekonomiprogrammet
- Vi har också Sveriges
enda gymnasiesärskola
– Emanuelgymnasiet*

ansgargymnasiet@loks.se • 018-161460
www.ansgargymnasiet.se

Ansgargymnasiet

ansgargymn

Gamlebyvikens Friskola

Andas frisk luft i Gamleby!

Gamlebyvikens friskola F-9 drivs på kristen grund av Josua i Gamleby. För oss är det viktigt att se varje barn. Josua står även bakom en levande församling sedan 1987, kristen förskola mm. Vi erbjuder också flera olika former av boende. En plats för dig & din familj att leva och andas på.

Kontakta rektor Anders Wirsén
Tel: 073-3345011 - 0493-51510 (växel)
E-mail: anders@gamlebyvikensfriskola.se
Läs mer om hela Josua på vår hemsida:

www.josua.se

Beställ magasinet

Närbild:

Normkritik

Var med oss och sprid detta
aktuella magasin på bred front!

Hjälp oss att sprida magasinet "Närbild: Normkritik"

Posta talongen eller kontakta kundtjänst,
tel: 018-430 40 00, e-post: kundtjanst@varldenidag.se

Priser

5-24 ex ..... 10 kr/st
25-49 ex ..... 8 kr/st
50-99 ex ..... 7 kr/st
100-499 ex ..... 6 kr/st
500 ex. eller fler ... 5 kr/st

Priserna är inkl. moms. Frakt
tillkommer. Erbjudandet
gäller så länge lagret räcker.

Jag/vi beställer _____ ex av Världen idags magasin "Närbild: Normkritik"

(Kyrka / församling / organisation) .....

Namn: .....

Adress: .....

Postadress: .....

Telefon: .....

E-post: .....

 Världen idag

Svarspost

**Kundnummer
901204700**

758 00 UPPSALA

Hur tycker du det är att gå på din skola?

Text och foton: Kerstin Schönström

Marie Fredriksson och Cornelia Johansson, åk 6, Vetlanda friskola

- Det är väldigt bra, vi trivs bra. Det finns inte mycket mobbning. Vi har våra vänner och det är inte så mycket tjafs, vi har liksom kul tillsammans allihopa. Skolan är rätt liten, vi har bara 71 elever. Vi är sju elever i sexan och vi har det mesta ihop med femmorna.

- Vi tänker stanna kvar här till nian.

- Man märker att det är en kristen skola genom att lärarna är kristna. Och vi har ganska mycket om det som skolan står för, om tro, hopp och kärlek, det står på vår skylt. Skolan är ihopbyggd med en kyrka också.

Emanuel Gustavsson, numera gymnasieelev, gick på Hannaskolan i Örebro åk 6-9

- Jag tycker det var skönt att det alltid fanns någon som förstod mig när jag funderade på något, lärarna förstod hur man tänkte. Det var det bästa valet i mitt liv.

Joel Le Hir, åk 7, Vetlanda friskola

- Det är ganska skönt, man får uttrycka sin religion och blir inte mobbad för det. Jag känner ingen skillnad om alla skulle vara kristna eller inte.

- Det är bra lektioner, jag tror de är lika bra som på en annan skola. Jag började först på en annan skola, men kände mig inte hemma där.

Lucas Fredriksson, åk 3, Kristinaskolan i Angered

- Det är bra. Men man får inte vänner på direkten om man nyss har börjat, men om man leker med dem så blir de kompisar. Och om man är bra på någonting är det ofta någon som säger det. Jag är bra på att hitta på lekar.

- Lärarna tycker jag är ganska stränga, men ganska bra. Jag är aldrig rädd på min skola och jag vill inte byta skola.

- Jag gillar alla kompisarna, men de bor på olika ställen. Jag önskar att alla familjerna och skolan var på samma ställe. Lite önskar jag att skolan var här där jag bor så jag kunde cykla dit.

Queen Jonsson, åk 8, Strandskolan i Vilhelmina

- Jag gick på kommunal skola tidigare, men när jag började i sjuan trivdes jag inte alls. Det var rörigt, man måste hålla koll själv på allt, det var ingen ordning. Och när det till exempel var mobbning på rasterna tog de [lärarna] inte tag i det.

- Jag och mamma har alltid velat att jag skulle gå på Strandskolan, men det har inte blivit av förut. Nu har jag gått två terminer här och jag önskar att jag hade bytt tidigare.

- Här är det närmare till lärarna, man kan fråga dem om man inte vet vad man ska göra eller var alla grejer är. Lärarna hjälper en när man behöver det. Det är mer ordning.

Isabelle Johansson, åk 8, Strandskolan i Vilhelmina

- Väldigt bra! Den är ganska liten och man får en annan slags relation med både lärare och elever. Man får alltid den hjälp man behöver.

- Vi har andakter på skolan och det är frivilligt. De flesta är där även om de kanske inte är själsligt med. Jag är själv inte kristen, men jag tycker inte vi kunde ha gjort ett bättre val när jag var liten.

- En rolig sak är att årskurs 7-9 gör en Europaresa vart tredje år. Vi drar in pengar på olika sätt och sedan bestämmer eleverna vart vi ska utifrån vilken budget vi har fått till.

Ebba Busch Thor: ”Kristna skolan danade min karaktär”

Tacksam. De nio åren på Livets ords kristna skola i Uppsala bidrog till att forma Ebba Busch Thor att våga tänka kritiskt och stå på egna ben. Det berättar den kristdemokratiska partiledaren, som även kan tänka sig att sätta sina egna barn i kristen friskola.

Ebba Busch Thor, 31, gick på Livets ords kristna skola i Uppsala under sina nio år i grundskolan. Och varje år fick hon fylla i en blankett som angav om det var hennes eller föräldrarnas val att gå på skolan.

– Det gjorde att jag hade en diskussion med mina föräldrar varje år om det. Och jag ville fortsätta. Jag var tveksam att börja i sjuan, eller om det var åttan, men så gjorde jag det ändå. Och det var väldigt, väldigt bra, berättar Ebba Busch Thor.

– För mig var det en plats där jag fick lugn och ro och klarade av att lära mig. Jag kände att jag blev stöttad och sedd på det stora hela.

Så bra gick det för den unga Ebba att hon gick ut nian som årets bästa elev.

– Man kan väl säga så här, att jag är otroligt tacksam över de nio skolåren. Dels för att jag fick vänner för livet, vänner som fortfarande är mina bästa vänner, säger hon.

Men åren på Livets ords kristna skola byggde också, som hon beskriver det, ”karaktär”.

– Det jag tror att kristna friskolor har som är unikt och väldigt positivt, det är just förmågan att bygga karaktär. Skolans uppgift och uppdrag handlar inte bara om att ”trycka i” elever fakta, att nå kunskapsmålen, utan skolan har ett bildningsuppdrag, säger hon.

– Och det uppfattar jag att den kristna värdegrunden, som präglade min skola

och många kristna friskolor, lyfter fram mycket: värdet av att bygga karaktär.

Det Ebba Busch Thor lägger i begreppet handlar om att skolan fostrar till diskussion och eftertanke kring rätt och fel, etik och moral.

– Ibland finns en bild av att kristna friskolor alltid kommer med facit eller har en bestämd uppfattning av hur saker och ting är, och att det inte finns utrymme att tänka fritt och stort, säger hon.

– Men jag upplevde att det i de särskilda undervisningstimmarna med kristendom som eget ämne fanns utrymme att vrida och vända även ur ett filosofiskt perspektiv, och fundera över vad som var rätt och fel, varför, och baserat på vilka värden.

En brasklapp kastar Ebba Busch Thor in, och den handlar om att vissa lärare inte förmådde ”hålla rågången mellan att vara lärare med en kristen tro och att inte också föra in sin tro i undervisningen”.

– På det stora hela upplevde jag att [skolledningen] var väldigt duktig på att rensa bort sådant. Men jag vet också att det finns de elever som har gått ur skolan före mig som hade en annan erfarenhet, säger hon.

– Jag är också ödmjuk inför det faktum att jag hade en familj där det nästan var en skyldighet att man skulle bilda sig en egen uppfattning och tänka själv.

Ebba Busch Thor berättar hur detta inskräptes i henne och hennes lillebror varje dag då pappan skjutsade dem till friskolan, som då inte var berättigad till subventionerade busskort.

– Vi bad morgonbön varje morgon på väg in till skolan och tackade Gud för dagen, och sedan sade pappa alltid: ”Ha en riktigt bra dag nu, våga ställ kritiska frågor, i positiv anda, tänk själv, bilda dig din egen uppfattning.”

– Jag visste att det var okej att ifrågasätta Guds existens hemma, okej att ifrågasätta precis vad som helst. Och det påverkade också min upplevelse av skolan.

Ebba Busch Thor tror att det än i dag finns enskilda lärare i kristna skolor som lägger ner lite för mycket av sin tro i undervisningen. Men hon säger att det kritiska tänkandet borde stå mer i centrum i alla skolor, både kommunala och friskolor.

– Vi har 10 000 attacker varje månad av främmande makt som försöker påverka olika delar av det svenska samhället, enligt FRA [Försvarets radioanstalt].

– Där tror jag alla skolor, men inte minst de kristna friskolorna, har ett viktigt uppdrag att lära ut det kritiska

I dag professionell yrkeskvinna och ledare för ett politiskt parti, i grundskolan var Ebba Busch Thor elev på Livets ords kristna skola. Foto: Tomas Oneborg / SvD / TT

●●●
För mig var det en plats där jag fick lugn och ro och klarade av att lära mig. Jag kände att jag blev stöttad och sedd på det stora hela.

förhållningssättet att vara en plats där människor inte behöver skämmas för sin tro. Men också en plats där man vågar rusta trygga individer som bildar sin egen uppfattning. Och de två behöver inte stå i motsats till varandra.

Ebba Busch Thor konstaterar att diskussionen kring friskolorna har svängt, och att skiljelinjen inte längre går mellan dem som anser att staten respektive föräldrarna ska ha huvudansvaret för att uppfostra barnen.

– Tidigare var frågan om det ultimata eftersträvnansvärda egentligen är att barnen föds och sedan befinner sig i en statlig institution som berättar hur saker och ting ska vara, eller om vi tycker att det faktiskt är familjerna som ska få lov att påverka detta, säger hon.

– I dag står striden mer om vilka värderingar som ska få fäste i Sverige. Det

SÖDERMALMSKYRKANS
KRISTNA SKOLA

Vi söker lärare till ht18 med behörighet:

- LÅG- OCH MELLANSTADIELÄRARE
- SPECIALLÄRARE

ANSÖK VIA MAIL MED CV OCH PERSONLIGT BREV:

maria.fredriksson@kristnaskolan.se - david.sundstrom@kristnaskolan.se
Webb www.kristnaskolan.se | Tel. nr +46 8 122 069 70

Ett aktivt val för ditt barns skull

BORÅS KRISTNA SKOLA

www.boraskristnaskola.se - 033 48 07 70

Mariaskolan

- Malmö's kristna skola

"Vi vill att den kristna värdegrunden ska genomsyra hela verksamheten och vara en hjälp i utvecklingen av elever och personal. På vår skola vill vi ge våra elever de bästa förutsättningarna att gå vidare ut i livet. Förutom mycket goda studieresultat, vill vi att de barn som lämnar Mariaskolan ska ha blivit utrustade med inre trygghet, livsmod och nyfikenhet."

Vi är alltid på jakt efter engagerad personal till vår förskola, grundskola och fritidshem!

Välkommen att skicka ditt CV till info@mariaskolan.net.

www.mariaskolan.net

Gymnasium med kristen profil och studiemotiverande miljö

Göteborg

Ekonomi (Ek, Jur)
Estet (Musik)
Naturvetenskap (Na, Sa)
Samhällsvetenskap

Stockholm

Naturvetenskap
Samhällsvetenskap

Grundskola med kristen profil - Mariaskolan i Umeå

”Jag är för konfessionella friskolor som vilar på den värdegrund som finns inskriven i den svenska skollagen. Och den talar tydligt om att den svenska skolan har en värdegrund som utgår från den etik som förvaltas av kristen tradition”, säger Ebba Busch Thor. Foto: Tomas Oneborg / SvD / TT

Att bygga karaktär och inhämta kunskap i en lugn miljö. Det är något av det Ebba Busch Thor fick med sig från åren i kristen friskola.

Foton: Tomas Oneborg / SvD / TT

är mer en diskussion där de som tidigare stått upp för kristna friskolor nu inte vågar det, baserat på [oron för] mer radikala muslimska friskolor.

Men utgår man från den svenska skollagen och de värderingar som uttrycks där behöver man inte kasta ut barnet med badvattnet, menar hon.

– Där vill jag vara tydlig med att jag är för konfessionella friskolor som vilar på den värdegrund som finns inskriven i den svenska skollagen. Och den talar tydligt om att den svenska skolan har en värdegrund som utgår från den etik "som förvaltas av kristen tradition".

– Rädslan och ängsligheten kring konfessionella friskolor grundar sig i rädslan för att ta en debatt om rätt och fel, att våga säga: "Ja, vissa muslimska friskolor borde aldrig ha fått startas eller borde inte ha fått drivas vidare här". Det kan finnas kristna sådana också, tillägger hon.

– Är man trygg med att våga ta diskussionen om goda värderingar, då

Partiordförande Ebba Busch Thor inledningstalar på Kristdemokraternas riksting i Västerås 2015. Foto: Per Groth/TT

Fakta. Ebba Busch Thor

- Partiledare för Kristdemokraterna sedan 2015, då hon efterträdde Göran Hägglund.
- Som 23-åring blev hon Sveriges då yngsta kommunalråd och hade ansvar för partiets äldrepolitik i Uppsala 2010-14.
- Född 1987.
- Kommer från Uppsala och bor numera utanför stan.
- Gift med Niklas, tillsammans har de en son och en dotter, samt boxern Bella.

Källa: Kristdemokraterna

är konfessionella friskolor en tillgång i grunden.

Samtidigt ser hon ett värde i att som kristen gå i en skola utan den religiösa profilen.

– För mig personligen var det otroligt utvecklande, och stärkande för min tro, att börja på en vanlig gymnasieskola, säger hon.

– Det är väl en uppmaning som jag har: att föräldrar inte ska vara rädda för att låta sina barn gå på den skola som de *vill* gå på. Ibland stärks tron av det, eller man kommer tillbaka till tron.

Tanken att sätta sina egna barn i en kristen friskola är heller inte främmande för Ebba Busch Thor.

– Det kan jag tänka mig, absolut, säger hon.

– Men vi har inte bestämt än om vi kommer att göra det. Vår äldste son går numera på förskola, och det är inte en kristen utan en montessoriskola, som vi är jättetacksamma för.

Eva Janzon

Kyiligare i riksdagen mot kristna friskolor

Stridsfråga. Efter Sverigedemokraternas landsdagar hösten 2017 står det klart att det råder majoritet i riksdagen emot nya konfessionella friskolor.

I mars 2018 presenterades den utredning om ökade krav på konfessionella friskolor som utbildningsminister Gustav Fridolin (MP) aviserade redan förra våren.

●●●
Konfessionella skolor har en lång tradition av att bedriva utbildning i Sverige.

Centerns partistyrelse

De senaste åren har hälften av Sveriges riksdagspartier skärpt tonen mot konfessionella skolor.

Våren 2017 tog Socialdemokraterna beslut om att verka för ett förbud mot konfessionella inslag även i friskolorna. Det är en ståndpunkt som man delar med Vänsterpartiet, som sedan länge önskat just detta.

Efter en lång och ideologisk debatt tog Liberalernas landsmöte i november 2017 ställning för att nya religiösa friskolor inte ska tillåtas, och att befintliga inte ska kunna utvidga sin verksamhet. Landsmötet sade därmed nej till de förslag som

ville gå längre och förbjuda alla konfessionella friskolor.

Ett liknande beslut fattade Sverigedemokraterna vid sina landsdagar hösten 2017, efter ett beslut i partiets verkställande utskott.

Centerpartiet gick motsatt väg vid sin höststämma och ställde sig bakom nuvarande skollag.

”Konfessionella skolor har en lång tradition av att bedriva utbildning i Sverige och har stöd i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna”, betonade partistyrelsen i det yttrande som antogs av stämman.

Moderaternas skolpolitiska talesper-

Kungsskolan – skolan där ditt barn blir sett.
Vi tar vara på ditt barns unika gåvor, uppmuntrar och utvecklar dem.

Församlingen Arkens kristna grundskola i Kungsängen

Kungsskolan

kungsskolan@arken.org

Sveriges riksdagspartier har skärpt tonen mot konfessionella skolor. Foto: Henrik Montgomery / TT

son, Camilla Waltersson Grönwall, sade till Svenska Dagbladet 2017 att regeringen har misslyckats med att skärpa skollagen, men att partiet inte vill ha ett etableringsstopp.

– Första steget vi behöver göra är att skärpa skollagen så att det blir förbjudet att könssegregera. Det ska inte vara möjligt att bedriva skola i Sverige om man inte lever upp till skollagen – och den behöver uppenbarligen skärpas, sade hon.

Miljöpartiets Gustav Fridolin har i sin roll som utbildningsminister sagt att religiösa friskolor ska kontrolleras hårda-

re. Och i mars 2018 tillsattes en utredning, med den särskilde utredaren Lars Arrhenius, som enligt direktiven ska se om den svenska lagstiftningen kring de konfessionella inslagen kan skärpas utan att bryta mot Europakonventionen, samt föreslå hårdare kontroll av huvudmän.

Den tillsatta utredningen ska även förtydliga gränsdragningen mellan utbildning och undervisning, liksom definiera begreppen konfessionell respektive icke-konfessionell inriktning. Utredaren ska enligt regeringens direktiv också hantera frågan om skolavslutningar i kyrkan.

Eva Janzon

Första steget vi behöver göra är att skärpa skollagen så att det blir förbjudet att könssegregera.

Camilla Waltersson Grönwall, Moderaternas skolpolitiska talesperson

GRENADJÄRSKOLAN
en skola för livet

Skola med kristen profil och hög standard när det gäller studieresultat och ordning.

FÖRSKOLA: 3-5-åringar
GRUNDSKOLA: F-9, fritidshem

Välkommen att kontakta oss!

Pionjärgatan 3, 703 81 Örebro | 019-32 50 32
www.grenadjarskolan.se | info@grenadjarskolan.se

Så tycker riksdagspartierna

Politik. Att tillåta frivilliga konfessionella inslag i utbildningen eller att helt förbjuda sådana inslag under skoldagen? De svenska riksdagspartierna spretar rejält i synen på kristna friskolor och konfessionella inslag.

Centerpartiet

Centerpartiet står bakom den svenska skollagstiftningen för fristående skolor, som även gäller konfessionella friskolor. (Det vill säga att själva undervisningen ska vara konfessionsfri men att frivilliga konfessionella inslag kan förekomma i utbildningsdelen, red anm).

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna står bakom den svenska skollagstiftningen för fristående skolor, som även gäller konfessionella friskolor.

Liberalerna

Liberalerna vill förbjuda nyetablering av konfessionella friskolor, skärpa reglerna för existerande skolor och förbjuda regelbundet könsuppdelade lektioner.

Miljöpartiet

Miljöpartiet står bakom den svenska skollagstiftningen för fristående skolor, som även gäller konfessionella friskolor. Språkröret Gustav Fridolin har i sin roll som utbildningsminister efterlyst striktare kontroller.

Moderaterna

Moderaterna står bakom den svenska skollagstiftningen för fristående skolor, som även gäller konfessionella friskolor. Har uttalat sig emot regelbundet könsuppdelade lektioner.

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna anser att hela skoldagen i såväl kommunala som fristående skolor bör vara konfessionsfri, alltså inte bara undervisningen, men att elever på eget initiativ frivilligt kan få samlas som religiös grupp.

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna vill sedan hösten 2017 förbjuda nyetablering av konfessionella friskolor. Tidigare har enskilda riksdagsledamöter motionerat om ett förbud mot konfessionella friskolor, samtidigt som partiet uttalat sig positivt om skolor med kristen inriktning.

Vänsterpartiet

Vänsterpartiet anser att hela skoldagen i såväl kommunala som fristående skolor bör vara konfessionsfri, alltså inte bara undervisningen, men att elever på eget initiativ frivilligt kan få samlas som religiös grupp.

Eva Janzon

Visste du att...

...Sveriges äldsta ännu verk-samma kristna skola är S:t Eriks katolska skola i Stockholm, grundad 1795.

Visste du att...

...Uppsala universitet är Nordens äldsta, grundat 1477. I skolans emblem står orden "gratiae - veritas - naturae", vilket enligt dem själva betyder "sanning genom Guds nåd och naturen".

Visste du att...

...en kristen skola, Beskowska skolan i Stockholm, blev under slutet av 1800-talet en pionjär inom samundervisning av flickor och pojkar.

Skulle vara roligt att ha dig som klasskompis!

Välkommen till en UNIK skola i Uddevalla
Förskola 1-5 år
Skola Klass F-9

STENBACKESKOLAN
Stig in i Livet

Kristina skolan

Till läsåret 2018/2019 söker vi lärare:

- F-3
- Ma/NO 7-9
- Förskolelärare
- Fritidspedagog
- Hem- och konsumentkunskap

Kristinaskolan är en kristen skola i Angered. Sedan 1982 har elever från många olika kulturer kommit samman på Kristinaskolan.

För mer information kontakta rektor Charlotte Aspman
031-332 02 61
rektor@kristinaskolan.se
www.kristinaskolan.se

LIVETS ORDS FÖRLAG

Ny läsning!

VARFÖR ISRAEL?
Willem J.J. Glashouwer
199kr

TALA LIV
Brady Boyd
229kr

JENTEZEN FRANKLIN
ÄLSKA SOM OM DU ALDRIG BLIVIT SÅRAD
199kr

Hur du upprättar trasiga relationer och upptäcker kraften i ett öppet hjärta.

Få **15%** rabatt när du beställer, ange kod **VID15**.
Beställ via:
webshop.livetsord.se
order@livetsord.se
018-489 81 00

Sundells val: en kristen friskola

Trygghet. Trots att skolan i byn låg så nära hemmet att rastklockan hördes, valde familjen Sundell att köra barnen till en kristen friskola tre och en halv mil bort.

Efter tio år tycker de fortfarande att det är väl värt besväret.

Alla tre barnen och deras föräldrar är helt överens: De är glada över skolvalet. För pappa Samuel var det rätt självklart.

– För min del är den största orsaken att jag själv var utsatt för mobbning i grundskolan på grund av min tro. Hela min uppväxt präglades av att andra gjorde narr av mig som kristen, och jag ville inte att mina barn ska behöva bli retade på samma sätt.

Så när Lovisa, som är äldst, skulle börja skolan, valde Samuel och Eva Grenadjärskolan i Örebro, trots att de bodde i Fjugesta. Valet handlar också om kvaliteten på undervisningen.

– Vi hade hört att det var en bra skola på många sätt, så det kändes naturligt, säger Eva.

– Det är också mindre klasser och högre lärartäthet än på den kommunala skolan i Fjugesta, tillägger Samuel.

Familjen har en nära relation till skolan eftersom de tillhör församlingen som startade den, Kristet center Örebro. Skolans lokaler är sammanlänkade med kyrkan, och eleverna använder serve-

ringslokalen som matsal och ett av kyrkorummen som aula. Några av lärarna tillhör samma församling.

– Men de är väldigt noga med att lärarrollen hör hemma i skolan, och när vi ses i kyrkan är de privata och lediga, säger Eva.

– Det kan ju vara lite jobbigt att träffa lärarna i kyrkan på helgen, inflikar Elias, som går i nian.

– Har man gjort nåt dumt i skolan så får man skämmas i kyrkan, säger han och skrattar lite.

Syskonen Lovisa, Elias och Isak klämmer ner sig i samma soffa med lite fika och berättar gärna om sin skola. Lovisa går nu första året på gymnasiet, där hon valde samhällsprogrammet med beteendevetenskap. Hon är glad över grunden hon fick på friskolan.

– Jag märker att jag har fått med mig mer än en del av mina klasskompisar. Det har varit en bra utbildning, helt enkelt. De är rätt noga på Grenadjärskolan med studierna och kunskapskraven.

När Lovisa skulle börja i sjuan på den kristna friskolan fick hon också göra ett val. Inför högstadiet får alla tänka igenom och skriva på en blankett om man

Mindre klasser och högre lärartäthet. Det är två orsaker till att familjen Sundell valt kristen friskola åt barnen.

Foto: Kerstin Schönström

Trygghet. Det var ett av nyckelorden när paret Sundell valde kristen friskola för sina barn. Foto: Kerstin Schönström

verkligen vill gå på Grenadjärskolan.

– De vill att man ska göra ett eget val, så det inte bara är föräldrarna som vill att man ska gå där, förklarar hon.

Isak, som går i sexan, har nyss gjort sitt val och det var självklart för honom också. Nu har dessutom familjen flyttat in till Örebro, så det är närmare till skolan, och Isak såg ingen anledning att byta.

Han berättar om ett särskilt arbete de har utöver de vanliga skolämnena. Det handlar om värdegrund, och ibland pratar man om olika saker i helklass, men stor vikt läggs vid elevens personliga upplevelser.

– Vi får ett papper med frågor som vi fyller i utan att skriva vem man är. Och sedan får vi också prata om det en och en med läraren.

Skolans ledning satsar mycket på vär-

degrundsarbetet, och de är noga med att de vill ha ärliga svar så även det negativa kommer fram.

Samuel och Eva upplever det som att lärare och föräldrar drar åt samma håll.

– Vi är på samma spår, intresserade av barnens hjärta, säger Samuel.

Lovisa har erfarenhet av att lärarna tar tag i det som inte fungerar.

– Ett tag när jag var yngre ville jag stå upp för mina åsikter lite väl mycket, och sade grejer som inte var så bra. Då blev det ju trubbel med kompisar, men det tog de tag i direkt. Lärarna är så omhändertagande.

– Det är bra. Jag hade inte varit så stabil om jag inte hade gått på den skolan, säger hon innan hon ger sig i väg till kyrkan för att delta i en aktivitet.

Syftet med att gå i kristen friskola är att de ska få en stadig grund, men lära känna kompisar kan de ju göra på andra håll.

Samuel

Att det är en kristen skola märks genom att alla lärare är troende. Skolan har också en samling i veckan som kallas Chapel.

– Det är en lektion, men mer som ett möte med musik och så, säger Elias, som brukar sköta ljudet eller spela trummor då.

– Det är obligatoriskt att vara där, men man måste inte delta i bön eller sång, så klart.

Det här med regler omkring telefoner och internet tycker familjen Sundell är bra. När barnen kommer hem vill föräldrarna att telefonen ska läggas undan medan de äter och gör läxor. På skolan samlas telefonerna in varje morgon.

– Nu har de fack man sätter dem i och så blir de inlåsta över dagen, berättar Elias.

Oftast funkar det, men det är inte självklart att alla elever vill lämna ifrån sig mobilen, så ibland uppstår diskussioner.

– Det blir lite krångligt ibland också. För bussen går direkt efter sista lektionen en del dagar och då gäller det att läraren har låst upp så man har fått mobilen i tid, tillägger Elias.

Både Isak och Elias tycker ändå att det känns bra och tryggt. Både för att mobilerna är inlåsta så ingen kan sno dem, och för att det hindrar elever från att filma kompisar och lägga ut på sociala medier.

Tanken om att barnen skulle bli isolerade i en kristen bubbla när de går på en sådan här friskola stämmer inte med familjen Sundells erfarenheter. Bland klasskompisarna finns många från icke-troende hem. Av 213 elever är drygt hälften från kristna familjer. En del har invandrarbakgrund.

– Vi har alltid varit noga med att våra barn ska ha vänner överallt, i olika sammanhang, säger Samuel.

– Syftet med att gå i kristen friskola är att de ska få en stadig grund, men lära känna kompisar kan de ju göra på andra håll.

Och så har det också blivit för Lovisa, Elias och Isak, som fått kompisar även genom grannar och idrottsaktiviteter.

Hur ser ni i ett längre perspektiv på konfessionella friskolor och segregation?

– Jag tycker inte man kan negligera risken för segregation. Men jag tänker att religiösa motsättningar mer handlar om fundamentalism. Vi kan inte låta den risken göra oss rädda och få oss att ge upp. Vi behöver ha en möjlighet att ge barnen en extra trygk uppväxt, säger Samuel.

Grundskoletiden i kristen friskola blev en bra grund för gymnasiet, menar Lovisa. "Jag märker att jag har fått med mig mer än en del av mina klasskompisar", säger hon. Foto: Kerstin Schönström

Foto: shutterstock

Visste du att...

...Sverige har 59 kristna skolor på grundskole- och gymnasienivå. I Norden har Norge flest, 104 skolor.

Han ser det som en bild: För att kunna livrädda någon måste man först lära sig simma. Att barnen behöver en stadig grund att stå på, där de kan hitta svar på frågor som vem är jag, vad står jag för, var går min gräns.

– Min erfarenhet är att det är tufft att stå upp när man är sargad av uppväxten.

Han tänker också att konkurrensen är bra i ett långt perspektiv.

– De kommunala skolorna kanske skärper kvaliteten för att möta upp. Det blir bra för skolutvecklingen i sin helhet.

Kerstin Schönström

FRISKOLAN MOSAIK

F-9-skola i FALUN med tre profilmråden:

Musik och kreativa uttrycksätt
Tematiskt arbete med verkstäder
Kristen värdegrund

Vi finns på Vasagatan 28.

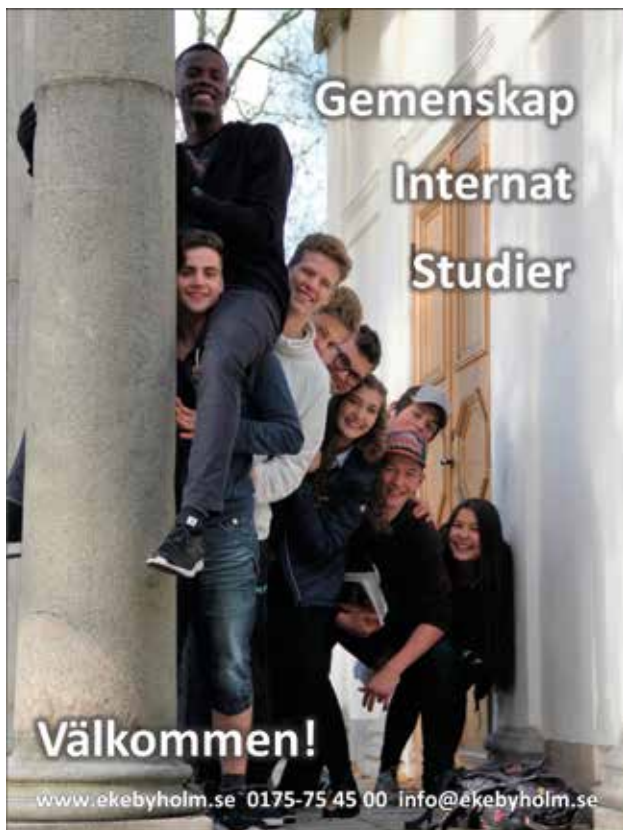
info@friskolanmosaik.se

www.friskolanmosaik.se

*"Den lilla skolan
med det stora hjärtat"*

www.vetlandافرiskola.se

Gemenskap
Internat
Studier

Välkommen!

www.ekebyholm.se 0175-75 45 00 info@ekebyholm.se

EKEBYHOLMSSKOLAN På kristen grund
Grundskola och Gymnasium

Kristna friskolan
HOSIANNASKOLAN
GNARP

SMÅ KLASSER
LUGN & TRYGG MILJÖ
ÖPPEN FÖR ALLA

VI SÖKER LÄRARE
MED LÄRARLEGITIMATION I
MA, NO, SV, SO, ENG, SPA
KLASS 7-9

0652-747944

www.hosiannaskolan.se

info@hosiannaskolan.se

**KUNSKAP OCH
VÄRDERINGAR - FÖR LIVET.**

Grundskolan F-9

EN SKOLA FÖR DIG?

www.mikaelskolan.se

Ebba Brahes väg 1, Sollentuna • 08-754 00 25

MIKAELSKOLAN
Sollentuna

**Bo Nyberg, Kristna
friskolerådet.**

Foto: Mårten Gudmundhs

”Alla skolor behöver kristen bildningsprofil”

Bildningsansvar. Det är dags för lärare och skolor i hela landet att upptäcka och ta till vara värdena inom den kristna bildningstraditionen, menar Bo Nyberg, ordförande i Kristna friskolerådet.

– I ett pluralistiskt samhälle måste den kristna bildningsprofilen kunna ta form överallt, inte minst i den kommunala skolan, säger han.

Försoning, villkorslös kärlek, vänskap och respekt. Det är några av hörstenarna i det som Bo Nyberg beskriver som en kristen bildningstradition.

– Jag tror att det Kristus står för kunde berika långt utanför våra kretsar, eftersom det handlar om ett sätt att tänka, där försoning och integration är hjärtefrågor. Och det behöver man oavsett politisk åsikt, säger han.

Kristna friskolerådet räknar omkring 100 förskolor, grundskolor och gymnasier till sina medlemmar, och företräder dem ofta i debatter och remisser. Sedan denna vår erbjuds huvudmännen och rektorerna en fördjupande utbildning, kallad Rektorsakademien.

De kristna friskolorna har varit utsatta för kritik och granskning genom åren – ett faktum som de själva menar drevit fram ett medvetet kvalitetsarbete och

ett starkt fokus på integration och värdegrund.

Nu menar Bo Nyberg att det är dags att rikta blicken utåt och se hur det bästa av vad han kallar en kristen bildningstradition kan berika också andra skolor.

– Den ideologiska grunden, skollagens fundament i ”kristen tradition och västerländsk humanism”, gäller ju hela skolväsendet, även om det inte tas på allvar överallt, säger han.

– Därför vill vi nu lyfta att den kristna bildningsprofilen måste få ta form överallt i ett pluralistiskt samhälle, inte minst inom den kommunala skolan inom det regelverk som gäller.

Det Bo Nyberg lägger i orden kristen bildningstradition är dels klassiska kristna värden, som en beredskap att förlåta och försonas. Men också en förtroendefull kommunikation, uppmuntran, strävan efter objektiv sanning, samt omsorg om nästan och främlingen.

Även tankar om den lärande organisationen och ledarskap kan hämtas från Jesu exempel i Bibeln, menar han.

– När det handlar om att få människor, både elever och personal, att må bra, finns en väldig inspiration i den kristna bildningstraditionen, säger han.

– Man behöver inte bli troende – man kan ta goda idéer och förvalta dem. Och det är vårt ansvar att bjuda på dem, eftersom vi har en skola som inte mår så bra i vårt land.

En särskild möjlighet och ansvar har kristna lärare i kommunala skolor.

– Allt detta finns med när en kristen lärare tar sitt ansvar på ett bra sätt och vågar stå för en pluralistisk livssyn, vilken håller på att gå förlorad mer och mer, säger Bo Nyberg och refererar bland annat till den forskning som visar att undervisningen i religion på gymnasiet nästan helt utgår från ett sekulärt och ateistiskt perspektiv.

Jag tror att det Kristus står för kunde berika långt utanför våra kretsar.

Bo Nyberg

- I en pluralism ska olika åsikter komma fram i varje ämne, inom lagutrymmet och de ämnesbegränsningar som finns. Det har vi inget problem med. Men den kristna bildningsprofilen har fått backa, både i de kristna skolorna och i den kommunala.

Kristna friskolerådet vet att det finns kristna som inte stöder tanken på kristna friskolor. Det behöver inte vara ett problem, menar Bo Nyberg, som ändå skulle önska en bredare uppslutning kring de kristna värdena i skolan i allmänhet.

- Vi tror att det blir lättare inom kristenheten att förhålla sig till kristen bildning om man förstår att det här inte är något som de kristna skolorna har monopol på, utan ser att det är goda värden på vilken skola som helst, säger han.

- I dag ligger mycket av detta i träda. Vi har grävt ner vårt pund och det hjälper inte att bara kristna friskolor tar upp det, utan det är nationella värden som riskerar att gå förlorade.

Eva Janzon

Att få både elever och lärare ska må bra. Det är något av de saker kristen bildningstradition skulle kunna bidra till i alla Sveriges skolor, menar rektor Bo Nyberg (här i samspråk med en elev på Källskolan i Bro). Foto: Källskolan

Fakta. Exempel på kristna värden inom utbildning

- En förtroendefull kommunikation där parterna lyssnar till varandra. "Varje människa ska vara snar att höra, sen att tala" (Jak 1:20).
- Uppmuntran - en allmänmänsklig värdering som från början kommer från Bibeln och den kristna bildningstraditionen.
- Barnet som en egen person, inte bara en liten vuxen. Jesus sade: "Låt barnen komma till

mig" (Matt 19:14).

- Det objektiva sanningsbegreppet, i motsats till konstruerad sanning inom en viss kontext.
- Omsorgen om nästan och främlingen. "Ta väl hand om främlingen" var ett judiskt påbud som levde vidare i urkyrkan och blev en viktig ingrediens i den kristna bildningstraditionen. "Ålska din nästa som dig

själv", sade Jesus (Mark 12:31).

- Förståelse för det demokratiska styrelseskicket. "Här är inte jude eller grek, slav eller fri, man och kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus" (Gal 3:28) lärde urkyrkan ut, vilket de kristna lärosätena fortsatte praktisera.
- Den lärande organisationen - utifrån det jämlikhetsideal som den kristna bildningstraditionen bygger på - som tänker i funk-

tioner, inte hierarkier.

- Jesu ledarskapsideal: "Om någon vill vara den förste, så ska han vara den siste av alla och allas tjänare" (Mark 9:35).
- Vänskap, inte kompisskap, i inläringssituationen. Jesus säger: "Ni är mina vänner, om ni gör vad jag befäller er. Jag kallar er inte längre tjänare ... Jag kallar er vänner" (Joh 15:14-15).

Källa: Bo Nyberg

Att vara religiös framställs i svenska skolor som svårförenligt med att vara en modern, rationell människa, enligt en avhandling. Foto: Berit Roald / TT

I skolan är ateismen norm

Ensidigt. I den svenska skolan är ateismen och religionskritiken norm, även i religionsundervisningen. Det visade forskaren Karin Kittelmann Flensner i en avhandling som kom ut 2015.

– Jag tror att min avhandling bidragit till en ökad medvetenhet, säger hon.

I sin avhandling undersökte Karin Kittelmann Flensner hur lärare och elever talar om religion och livsåskådning i ämnet religionskunskap. Hon genomförde observationer på tre större kommunala gymnasieskolor under läsåret 2011–12 och följde 13 lärare som undervisade i 24 olika klasser.

Resultatet var inte uppmuntrande, om syftet med ämnet ska vara ökad förståelse och respekt för människor med olika uppfattningar och bakgrund.

– Att vara religiös framställdes på lektionerna som svårförenligt med att vara en modern, rationell, individualistisk och självständigt tänkande människa. Att inta en ickereligiös och ateistisk position beskrevs däremot som ett neutralt och normalt förhållningssätt till

Karin Kittelmann Flensner Foto: Högskolan Väst

religion, sade Karin Kittelmann Flensner i samband med avhandlingens offentliggörande.

Det var till exempel inte ovanligt att elever hävdade att religiösa föreställningar var påhittade, vilket gjorde att religiöst troende personer uppfattades som ointelligenta eller psykiskt sjuka.

I en rapport för tankesmedjan Timbro förra året hissade Karin Kittelmann Flensner varningsflagg för de följder detta förhållningssätt skulle kunna få.

”Om en sekularistisk diskurs blir det totalt dominerande talet om religion i klassrummet, eller i det offentliga samtalet, ökar risken att samhället går i sär och blir allt mer polariserat”, skrev hon.

Karin Kittelmann Flensner tror att ”religionens nya synlighet”, som

religionsvetenskapen talar om, spelar en roll för att religion och religiösa människor tas på större allvar i Sverige.

– Jämför man med för tio år sedan finns det en lite större medvetenhet om att religionsfriheten är dubbel och alltså omfattar både rätten att slippa religion och rätten att få uttrycka sin religion, säger hon till Världen idag och berättar att hennes avhandling fick en betydligt större spridning än hon varit beredd på.

– Jag tror jag beskrev något som många erfarit. Många har hört av sig och sagt att de känt igen sig i delar av det jag skildrar.

Karin Kittelmann Flensner säger att hon kan förstå de föräldrar som, mot bakgrund av attityden till religiös tro i samhället och skolan, väljer att sätta sina barn i en konfessionell skola.

– Samtidigt tänker jag att om vi ska bygga ett samhälle är det viktigt att man tidigt får möta människor som tycker och tänker olika, i en situation som är trygg och där det är högt i tak, säger hon och tillägger att hon skulle vilja se djupgående forskning på de konfessionella friskolorna, eftersom det nu är mycket rop på förbud utan något vetenskapligt stöd.

Eva Janzon

Visste du att...

...EU-konventionen för mänskliga rättigheter har slagit fast att ”staten [ska] respektera föräldrarnas rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överenskommelse med föräldrarnas religiösa och filosofiska övertygelse” (art 2).

Visste du att...

...Kristna friskolorådet hävdar att all undervisning ska vara saklig och allsidig med respekt för den personliga integriteten.

Livets ord kristna
skolor i Uppsala.
Foto: Mikael Wörnberg

Här är några av de kris

Skolexempel. En nyligen gjord jämförelse visar att de kristna friskolorna har en god lärprocess och att det genomsnittliga skolresultatet ligger klart över riksnivån. Därtill uppvisar de lyckade processer av integration, då flera av skolorna har en stor blandning av barn från olika kulturer.

Här är några
glimtar från
fyra av landets
59 kristna
friskolor.

Stenbackeskolan, Uddevalla, förskola- åk 9, 200 barn

Eleverna kommer i första hand från kristna familjer, men även från både sekulär och muslimsk bakgrund. De muslimska familjer som väljer den kristna skolan framför den kommunala ger mycket positivt gensvar.

– Föräldrar uttrycker att de känner sig respekterade utifrån sin religiösa övertygelse och att barnen slipper kränkningar, påhopp och elakheter, säger rektor Sven-Erik Berg.

– Jag tror det handlar om att vi i grunden värnar värdet hos den enskilde individen. Vi jobbar utifrån att om man vill bli bemött med respekt så måste man själv bemöta andra med respekt, annars tappar man trovärdigheten.

Hannaskolan i Umeå.

Foto: Hannaskolan

Stenbackeskolan i

Uddevalla. Foto: Stenbackeskolan

Brandströmska skolan i Göteborg. På bilden biträdande rektor Jeanette Bergman och rektor Johannes Lyche.

Foto: Brandströmska skolan

tna mönsterskolorna

Hannaskolan, Umeå, förskola-åk 9, 125 barn

Här finns många elever som vill nå höga resultat, och skolan har vissa år väldigt höga meritvärden. Samtidigt har man elever som farit illa och har det tufft.

– Föräldrar är förvånade när deras barn plötsligt vill gå till skolan och trivs, de får tilltro till livet igen, säger rektor David Johansson.

Nyligen har skolan fått nästan en miljon kronor beviljat av Skolverket till att jobba fram en pedagogisk modell för hälsofrämjande skolutveckling. Det är kopplat till forskning på Luleå universitet och

ska leda till en bok.

– Det är ett spännande projekt som kan komma att användas på många skolor, säger David Johansson.

Livets ords kristna skolor, Uppsala, förskola-gymnasiet, 816 barn

De första klasserna startades 1985; i dag finns nio skolenheter, inklusive grundskola och gymnasieskola. Det är stor blandning av elevers bakgrund, gällande såväl bostadsområde som samhällsklass. 39 procent har ett annat modersmål. Här finns 55 nationaliteter och 40 olika hemspråk.

– Vi för självklart ingen statistik över

Magnus Westergård

Föräldrar uttrycker att de känner sig respekterade utifrån sin religiösa övertygelse och att barnen slipper kränkningar, påhopp och elakheter.

Sven-Erik Berg, rektor Stenbackeskolan, Uddevalla

"Här finns många elever som vill nå höga resultat, och skolan har vissa år väldigt höga meritvärden", säger David Johansson, rektor på Hannaskolan i Umeå. Foto: Berit Roald / NTB scanpix / TT

familjernas religiösa tillhörighet, men vi vet att vi har elever från många olika typer av bakgrund – olika samfund, icke-troende hem och muslimska hem. Om man förstår vad det innebär att ha en tro är det lätt att respektera andras tro. Här är det okej att tro, och det är en stor lättnad för många ungdomar, säger skolchef Magnus Westergård.

I höstas gjorde Skolinspektionen kontroll av samtliga enheter och Livets ords kristna skolor fick inte en enda anmärkning. Eleverna lyckas väl och har goda skolresultat och en hög behörighet både till gymnasium och högskola.

– Vi får hela tiden mycket positiv feedback från föräldrar om lugnet och studieron i skolan, och om hur lärarna bryr sig. Vi är så glada över att vi får så bra omdömen i föräldraenkäterna, de är nöjda även om de kommer från så olika bakgrunder.

– Nyligen var tre före detta elever här och berättade om hur väl förberedda de var inför universitetet, det känns bra. Jag är väldigt stolt över våra otroligt ambitiösa och duktiga lärare.

– Vi lyckas väl även med elever med utmaningar. Det är många gånger vi kunnat hjälpa så att det vänder för elever som

Vi får hela tiden mycket positiv feedback från föräldrar om lugnet och studieron i skolan.

Magnus Westergård, skolchef Livets ords kristna skolor

kommer från andra skolor där de inte mått bra, säger Magnus Westergård.

Brandströmska skolan i Göteborg, förskola-åk 9, 450 barn

Skolan attraherar i första hand kristna invandrargrupper, men även muslimska. 75–80 procent har svenska som andraspråk.

Jeanette Bergman

– Vi är jättetydliga med att detta är en kristen skola, men de muslimska familjerna tycker det är bättre här än på kommunal skola för att vi har en ordentlig värdegrund, säger rektor Jeanette Bergman och nämmer flera framgångsfaktorer, såsom att jobba aktivt med språket i alla ämnen samt fokus på trygghet och studiero.

– Vi jobbar också med tydlighet i att alla vuxna har samma förhållningssätt till eleverna så att dessa vet vad som gäller – det är samma regler i alla klassrum, utomhus och i korridoren.

– En fördel är att vi har flera lärare med invandrarbakgrund. Det är särskilt bra i kontakten med hemmen.

Kerstin Schönström

Visste du att...

... Lewi Petrus hävdade att Sverige måste ha fristående kristna skolor och ett kristet universitet, i boken *Ny mark* från 1966.

Foto: istockphoto

Visste du att...

...kristna skolor har en större andel elever med utländsk bakgrund än vad både kommunala och övriga fristående skolor har.

Visste du att...

...1571 skrevs Sveriges första läroplan av Laurentius Petri från Örebro, professor och ärkebiskop.

Nyhemsskolan
Varbergs Kristna Skola
www.nyhemsskolan.se

En grundskola på stadig grund mitt i Sävsjö!
Välkommen!

Sävsjö Kristna Skola

Ring 0382-100 70 eller besök oss på www.savsjokristnaskola.se så får du veta mer.

LETEBOSKOLAN
– på kristen grund

Nära till naturen, en trygg miljö och god kvalitet i allt vi gör – så sammanfattar vi Leteboskolans kärnvärden. Hos oss möter du glada elever och engagerad och kompetent personal.

Här finns både **förskola, grundskola (F–9)** samt **grundsärskola** – allt på kristen grund.

Vi har lediga lärartjänster, välkommen med din ansökan.

Besök skolan på Öppet hus den 11 maj kl 11.00–14.00!

Leteboskolan · Letebovägen 4, Horred · www.leteboskolan.se · tel: 0320-873 20

MADELEINE & PETER WALLGREN:

TIDENS FULLBORDAN

På 400-talet kom läran om eviga straff till kyrkan och bibelöversättningar. Men Bibelns grundtext ger verklig rättvisa åt Guds kärleksnatur. Vi ska se hur de tidigaste kyrkofäderna före Augustinus uppfattade Guds domar som kärleksfull fostran och upprättelse och jämföra med dagens omfattande material av nära-döden-upplevelser. Vi går igenom begreppen Gehenna, eldsjön, den rike mannen och Lasarus, domen mellan "fåren och getterna" och mycket annat. Förvänta aha-upplevelser! Flera rekommendationer på vår websida, bl a av Stanley Sjöberg.

Inbunden 414 sid, 220,-

Lovordad

Favorit

Madeleine och Peter Wallgren: KONTROLLMÄNNISKAN I FÖRSAMLINGEN

Avslöja manipulativa människor och förstå deras sätt att tänka! Ett studium med många självupplevda exempel och vad Bibeln har att säga.

A5-format mjukpärm 233 sid, 175,-

M o P Wallgren: PRÖVNINGAR

Prövningar är heliga stunder, fulla av möjligheter bara man ser dem från rätt perspektiv. A5-format mjukpärm 218 sid, 150,-

Madeleine och Peter Wallgren: FRIHET FRÅN FÖRKASTELSE

Känner du dig utanför? Saknar du uppskattning? Känslan av att vara bortstött är mänsklighetens problem nr 1. Det är roten till psykiska lidanden, krig och förtryck. Vi förklarar hur det hela hänger samman. Ny omarbetad upplaga 2017.

A5-format mjukpärm 155 sid, 150,-

Madeleine Wallgren:

CANCER OCH VAD GUD LÄRDE MIG

Ny förbättrad upplaga! Hur jag och andra har segrat över cancer. Varför förbön inte alltid hjälper. Vetenskapliga rön om psykiska orsaker.

A5-format mjukpärm 156 sid 150,-

Howard Storm:

SÅ UPPLEVDE JAG DÖDEN

En konstprofessors och tillika ateists upplevelse av sin död. Troligen den mest innehållsrika NDU som publicerats och oerhört spännande. Howard har delat sin upplevelse i många TV-program, bl a Oprah Winfrey show.

Storocket 165 sid, 139,-

+ **Gratiserbjudanden** i webshopen (eller ring!)

Vingårdens förlag (Lärkv 26, 284 37 Perstorp)
Webbutik: www.vingarden.org
eller mejla: post@vingarden.org
eller ring: 0435-35705 (äv helger om hemma)

Maj-Kristin Svedlund: Kristendomens grundvalar behövs – men kräver arbete.

Frågan om rätten till kristen skola har kommit upp i någon form inför varje val sedan 1985. I år är det därmed tionde gången. Vilken långdragen kamp! Jag är full av beundran och tacksamhet till alla lärare och rektorer på de kristna skolorna som burit dagens ”tunga och hetta”. Och det har ju gått bra – skolorna finns kvar.

Jag drogs in i ärendet i början av 80-talet när Livets ord började planera sin grundskola. Skolan fick nej i alla instanser men var verksam ändå, eftersom vi startat i tro på att beskedet dels skulle komma snabbare och dels skulle vara positivt i Uppsala skolstyrelse. Det tog omkring två år att bli godkänd, 1987, och då var det en socialdemokratisk regering som fattade beslutet. Dåvarande skolminister Bengt Göransson ansåg att Europakonventionen var omöjlig att tolka på annat sätt.

Men ekonomiskt var det inte lätt för föräldrar och församling, och inte heller för personalen med låga löner eller för eleverna utan skollunch, eftersom vi inte fick några bidrag de första sju läsåren, inte förrän 1992. Det dröjde ytterligare fyra år innan gymnasiet fick sitt ekonomiska stöd. Ändå växte skolan enormt fort.

Vad var det som gjorde att det gick? Bönen var en bärande kraft, liksom övertygelsen om att vi skulle vinna – att detta var en sak som Gud själv kallat oss in i. Kraften och inspirationen kom inifrån och bar oss framåt.

Varför är det så kontroversiellt med de kristna skolorna, när de professionella inspektionerna – som utförts så ofta och så ingående – visat att det går bra för dessa skolor? Är det själva kristendomen som är stötestenen?

Vi har nu ett land med ett stort inflöde av troende människor, både kristna och muslimer, som vi ska ta hand om, utbilda, integrera. En hel del väljer de kristna skolorna och trivs med det. Det är bättre för barn att vara på en plats där Gud respekteras, än där tro på Gud

nedvärderas och ses på med skepsis, anser dessa föräldrar.

De kristna skolorna bidrar till att bevara de kristna grundvalarna i landet och kan också bli vägledande i den stora utmaningen att integrera på ett bra sätt.

De kristna skolorna har lyckats med att växa, ha kvalitet och vara kvar. De är skolor som präglas av lugn och ro, integration mellan elever med olika bakgrund, vänskap och kärlek mellan elever och lärare. Lärarna arbetar hårt för att varje elev ska nå sitt bästa resultat. Jag tror detta kan sägas om alla de kristna skolorna, och jag är så glad över det. Det visar att det Gud sade från början har hållit.

Och om Herren är för oss, vem kan då vara emot oss? (Rom 8:31) Ingen.

Det har varit väldigt positivt med Kristna friskolerådet, som med sitt stöd och sin uppmuntran har hållit ihop alla medlemsskolor i gemensamma konferenser, aktioner och debatter under denna tid. Jag kommer ihåg då vi på Livets ords skola var etablerade och växande och många skolor startades, och Kristna Friskolerådet ännu var ett litet, nystartat förbund, hur jag stod inför valet om vi skulle gå en egen väg, forma ett eget förbund och starta skolor i landet. Men vi valde att hålla ihop, och det var bra.

Må Herren vara med oss och hjälpa oss att göra ännu mer nytta. För det behövs fler kristna skolor. Fler initiativ. Och säkert fler sammanslutningar så att vi kan nå längre.

Kristendomens väsen och grundvalar är värda att behålla. Men det går inte utan hårt arbete.

Maj-Kristin Svedlund

pionjär inom kristna friskolerörelsen
och f d skolchef för Livets ords
kristna skolor

De kristna skolorna bidrar till att bevara de kristna grundvalarna i landet och kan också bli vägledande i den stora utmaningen att integrera på ett bra sätt.

Erbjudande!

Prova Världen idag en månad gratis!

Ord. pris med autogiro 179 kr/mån

Jag skulle vilja inbjuda dig att prova på Världen idag. Du får tidningen gratis under en hel månad. Du förbinder dig inte till att fortsätta, men får möjligheten att prova en tidning som sticker ut från mängden. Som prenumerant på Världen idag kan jag lova dig mycket intressant och angelägen läsning. Genom att prenumerera på Världen idag ger du dessutom stöd åt en offensiv opinionsbildning för kristna värderingar. Varmt välkommen att prova - du också!

Lukas Berggren

Vd, chefredaktör och ansvarig utgivare Världen idag

Världen idag är en tydlig, saklig och varm kristen nyhetstidning i mediebruset.
Tidningen ges ut varje måndag, onsdag och torsdag.

Posta talongen kostnadsfritt eller kontakta oss via **tel: 018-430 40 00** eller **e-post: info@varldenidag.se** - Du kan även anmäla din prenumeration på vår hemsida **www.varldenidag.se**

Jag beställer en gratis provmånad på Världen idag

Namn.....

Adress.....

Postnummer.....

Postadress.....

Telefon (obligatoriskt).....

Tel.nr. behöver vara med för att prenumerationen ska sättas igång.

E-postadress.....

Fyll i e-post så får du tillgång till vår digitala tidning.

Erbjudandet gäller t.o.m. 2018-12-31 för hushåll i Sverige som inte haft tidningen de senaste sex månaderna. Prenumerationen avslutas automatiskt när provmånaden gått ut.

När bild Normkritik 2018

Världen idag

Svarspost
Kundnummer 901204700
758 00 Uppsala

KUNSGYMNASIET

MUSIK

MÖJLIGHET TILL LOVSÅNGSPROFIL

EN KRISTEN GYMNASIESKOLA I JÖNKÖPING

ESTETISKA PROGRAMMET INRIKTNING MUSIK

MEDIA

KUNSGYMNASIET erbjuder dig:

- En skola i ett mindre format där du blir sedd för just den du är, en skola med erfarna och välmeriterade lärare med passion för sina ämnen.
- Ett stort utbud av valbara kurser inom musik, media och samhällsämnen.
- En trygg och harmonisk miljö med en värdegrund som är rotad i skolans kristna grundsyn.

- En unik möjlighet att tränas i att leda lovsång i olika sammanhang genom skolans lovsångsprofil.
- Hjälp med att ordna med boende.
- Välanpassade lokaler med bland annat musikstudios, en mediasal, ensemblesalar, övningsrum och en fotostudio. Vi jobbar i mac-miljö. Skolan har eget skolkök där maten lagas på plats.

KUNSGYMNASIET är en del av Jönköpings kristna skolor, en ideell förening som drivit kristna skolor i drygt 20 år. I organisationen finns förskola, grundskola och gymnasium i Jönköping.

www.jks.se - www.kungsgymnasiet.se

JÖNKÖPINGS KRISTNA SKOLOR

FÖRSKOLAN FRU EBBA

STRANDSKOLAN

KUNSGYMNASIET